

"derställningsvis till Hofrätten insända, hvarföre
 "ock Hofrätten företog målet till pröfning i den
 "ordning, som skolat följas, om detsamma, genom
 "underställning inkommit; och, emedan den åtala-
 "de skriften blifvit inlemnad icke till någon dom-
 "stol, under der påstående rättegång utan till Just.
 "Cantzlers Embetet ty ansågs Kämners-Rätten hafva
 "saknat stöd af Tryckfrihets förordningen till dess
 "ofvannämnde beslut, vid hvilket förhållande, Hof-
 "rätten pröfvat skäligt att återförvisa målet till
 "Kämners-Rätten, som hade att detsamma å nyo
 "företaga, samt dermed, efter de för tryckfrihets-
 "mål i allmänhet stadgade grunder och beskaffen-
 "heten likotäligt, förfara, utan att dess förra beslut
 "mätte i vägen ligga." Af sådan anledning före-
 "kom saken åter hos Kämners-Rätten d. 26 Julii.
 D. 24 Augusti afgaf Ekman slutpåstående, däri
 han å mig yrkade ansvar efter 3 §, 11 och 12
 mom. Tryckfrihets-förordningen, samt fordrade
 ersättning för rättegångskostnaden, hvarest jury-
 män samma dag valdes, D. 30 underrättades par-
 terne af domstolen, att sex af jurymännen anmält
 sig vara hindrade, hvarföre nya, i deras ställe,
 skulle väljas, hvilket ock skedde, D. 5 September
 sammanträdde nämnden och emottog af Domstolen
 2:ne frågor, så lydande: 1:o Är den åtalade
 skriften brottslig efter det af åklagaren
 åberopade lagrum, 3 § 11 mom. i Tryckfri-
 hets-lagen? och 2:o Är skriften brottslig
 efter 3 §, 12 mom. i samma förordning?
 Följande dagen afkunnades utslag, "att som näm-
 "den med ja besvarat sednare frågan, så pröfvade,
 "i stöd af deri citerade lagrum, jemförde med 5 §,
 "15 mom. Tryckfrihets-förordningen och 60 Kap.
 "§ MissgerningsBalken, Kämners-Rätten rättvist,
 "det skulle jag straffas med tre månaders fängelse å
 "fästning, göra Ekman offentlig åbön och ersätta
 "hans rättegångskostnad med 16 Rid 32 sk., hvar-
 "jemte skriften komme att confisqueras, och jag,
 "såsom till arbota bestraffning fäld, att genast i
 "häckte inmanas," hvilket sista ålven straxt verk-
 "ställdes. Ifrån fängelset anförde jag beavär, däri
 "jag ovedersägligen ådagalade, att jag olagligt
 "blifvit antagen såsom part i målet, samt att
 "skriftens beskaffenhet var sådan, att nå-
 "got ansvar, i allt fall, aldrig lagligt knu-
 "de följa på dess tryckning: att ämnets öf-
 "verlemnande åt jury var en oriktig åtgärd:
 "att valet af nämnden olagligen tillgått,
 "och slutligen: att till nämndens besvarande
 "blifvit olagligen framställd 2:ne frågor,
 "i stället för en; omständigheter, hvilka, hvar
 "för sig, bordt föranleda ogillande af Kämners-

Rättens beslut, men dock, tillsammansstagna, ej
 mågtat förskaffa mig rättelse hos E. K. M:s och
 Rikets Svea Hofrätt, öfver hvars närlagde utslag,
 dateradt d. 2 i förra månaden, jag således nödgas
 anföra underdånig klagan. Att jag dervid följer
 en annan ordning än den, hvar Hofrätten uptagit
 klagopunkterna, torde hafva sina goda skäl. Frå-
 gan om behörige parter lærer i sakens natur ut-
 göra första föremålet för domarens undersökning.
 Jag utbeder mig derföre underdånigt, att först få
 utreda, det jag icke varit behörig part
 i förevarande mål.

Tryckfrihetslagen i § 8 mom. innehåller: vid
 rättegångens början vare Boktryckare
 skyldig, att författarens namnsedel
 till domstolen ingifva. I annat fall
 stånde han författare-ansvar, så framt
 icke författaren sig hos domaren
 sjelfmant tillkännagifver. I förevaran-
 de mål gafs ingen namnsedel, tvärtom förklarade
 Boktryckaren sig ej äga någon sådan. Det var
 följaktligen han, som skulle stå till ansvar, så
 vida icke någon annan sjelfmant underkastade
 sig det. Att jag ej gjort detta, synes af protocol-
 lerne, som vittna att jag ouphörligt bestridt, det
 jag föranstaltat tryckningen. Huru kunde jag då
 blifva part i målet? Jo, genom den olagliga åtgär-
 den, att framdraga vittnen, i stället för namnsedel.
 "Detta kunde icke betagas den enskilde parten, så-
 "ger Hofrätten, emedan ändamålet med namnsedel
 "endast vore, att Boktryckaren, medelst den, må
 "kunna från sig leda författare-ansvaret för sådan
 "åtalad tryckt skrift, derå antingen intet, eller ock
 "diktadt namn funnes utsatt; men här endast up-
 "stått fråga, hvilken som skriften å boktryckeriet
 "inlemnad eller om tryckningen föranstaltat." På det-
 "ta sätt har Hofrätten upgjort en skillnad mellan
 "författare och utgifvare, den lagen, i fråga om an-
 "svarigheten, icke känner. En skrifts författande kan
 "aldrig vara brottsligt. Brottet består i dess ut-
 "spridande. Så länge skriften är kvar i skriftstäl-
 "larens hand, utan att genom hans förvållande, haf-
 "va medelats åt andra personer, är hon, lika med
 "hans tankar, obrottslig inför hvarje världslig myn-
 "dighet. Därföre är ock, i allmänna lagen, 60 kap.
 "5 §, missg: balken utspridandet af smådeskrift
 "belagdt med ansvar, utan afseende därpå om utspri-
 "daren äfven är författare, eller icke. Måste man
 "således medgifva, att orden författare-ansvar,
 "uti det ofvan inrykte mom. af Tryckfrihetslagen,
 "hafva alldeles samma betydelse som orden utgif-
 "vare-ansvar, så är det omötsägligt: att namn-
 "sedel lika väl behöfves för tryckningen af en till

domstol eller annan offentlig myndighet förut ingifven handling, som den behöfves för tryckningen af andra skrifter, så vida Boktryckaren ej vill äventyra det möjliga ansvaret. Menar Hofrätten åter, att Boktryckaren, i alla händelser, får med vittnen ersätta bristen på namnsedel, så är förvilselsen för mycket påtaglig, för att icke utpeka sig sjelf. Till hvad ändamål skulle väl, med antagande af en sådan mening, stadgandet om det seriffida bevisningsättet — namnsedel — tjena? Hade rättegångsordningen icke större betydighet, än att man fick efter godtycke, autaga den ena bevisningen för den andra, så blefve snart både Tryckfrihetslag och andra lagar öfverflödiga.

(Forts. e. a. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. En Helleners bref från Wien, af d. 7 Febr., innehåller: Sista posten från Bitolia i Macedonien medför den undermåttelse, att Chorschid Pascha, efter flera på hvarandra följande för honom olyckliga träffningar, af de förenade Grekerna och Ali Pascha blifvit tvungen, uphålla belägringen af Janina och draga sig tillbaka till Macedonien. Det tillägges, att han under stora svårigheter och med betydande förlust, som i synnerhet blifvit honom tillskyndad genom Agraphioternes Capitanos, gått öfver Pindos vid Metzovo, därpå väntat sig öfver Gewna till Thessalonik, och, oafbrutit oroad på sin högra flygel af de Thessaliska insurgenterne, redan hunnit Kotzani. — Öfver underhandlingarne med Porten är allmänheten i det hela tillräckligen uplyst genom det allmängjorda svaret på det af England och Österrike understödda ultimatum. Ingen finner i detta svar något annat, än ett i milda former framställt afslag af Rysslands hufvudfordringar. Från Wienska hofvet har, såsom man af god källa vet, blifvit antydt Porten, att endast ett omskränkt antagande af de ryska villkoren kan bibehålla freden, och att Porten, ehvad dess beslut och må blifva, icke bör vänta, att genom följderna deraf se störas det goda förhållandet emellan de tre kabinetterna, som grunda sin enighet på ingångne tractater och Europas behof. — Enligt underrättelser från Morea, skall fästningen Nap. di Romania hafva blifvit angripen på den grekiske Fürst Demetrios Ypsilantis befällning; efter en långvarig ganska mördande storm skola Hydrioterne bemägligt sig denna viktiga plats, och tagit staden och hamnen, med där befintliga krigs-

förråd af alla slag, i besittning. Från Odessa skrifer man, att man erhållit bref från Constantinopel, hvilka gå till och med d. 23 Jan. Allt var då lugnt där. Likväl hade man plötsligt arresterat fyra af de nya Grekiske biskoparne, som Porten egenmäktigt tillsatt och gifvit Patriarken till biträde.

Spanien. Sedan H. r. Calatravas förslag blifvit förkastadt, sysselsatte sig Cortes d. 4 Febr. med de kungliga lagförslagen, som väckt mycken öfrelse i sinnena. Till och med ifrån Congressens gallerie har man hört flera yttranden af misslag, och några deputerade, som talat för dessa förslag, hafva blifvit skymfadt på ett groft sätt; ibland andre förföljdes Grefve Torreno och H. r. Martinez af de missnöjde ända till deras benväst. Klockan half tio om aftonen hade emedertid allt återvändt till ordning, sedan milicen visat sig särdeles verksam. Den förolämpning, Gref Torreno och H. r. Martinez dagen förut lidit, gaf d. 5 anledning till en liflig debatt i Congressen. Ibland andre förfäktade H. r. Sancho ganska våltaligt discussionernas omskränkta frihet, och påstod, att hela församlingen blifvit insalterad i dess begge medlemmar; emedertid vore det parti, som upretat på öfverhöghet, högst svagt och föraktansvärdt. Därföre att ett par dussin människor, som dertill blifvit läjde, utöfvat denna våldsamhet, borde man likväl icke sluta, att national-representationens frihet vore i fara; likväl kunde församlingen icke under tytnad förbigå det förefallna, emedan debattfriheten till slut verkligen skulle kunna gå förlorad, om man visade likgiltighet dertill. Förslaget antogs, att nämna ett utskott, som skulle conferera med regeringen och auktoriteterna och afgifva sitt utlåtande. Alla Madrids tidningar, med undantag af Independente, kommentera öfver begge de deputerades förolämpning; i uttryck af högsta ovilja. Dessa, så väl som andan i congressens discussioner, gifva ett högst fördelagtigt begrepp om den allmänna sinnesstämningen.

Repressiv-lagförslagen voro d. 7 antagna till och med 10:de artikeln, och man väntade, att äfven de öfrige artiklarna följande dagen skulle gå igenom. — Sessionens slut är utsatt till den 14. Man tror, att rösterna till förste President vid lagtima congressen skola delas, emellan den fordnade Krigs-Ministern Adm. Cay Valdez och den gamle Hertigen del Parque, men att den första skall segra.

Flera medlemmar af milicen hafva blifvit utstötta från densamma för opassande upförande under Kongungens sista spatserar. Det bekräftar sig

att en människa med bref och penningar blifvit fasttagen vid Burgos. De hos honom funna papper skola gifva stora uplysningar öfver uppyglarne i de nordliga provincerne, och man kan icke tvifla, att de föreställningar, som blifvit gjorda vid Fransyska hofvet, halva afseende på dessa upptäckter.

Frankrike. Alla exemplar af *le Pilote* för den 13 Februari blefvo dagen derpå borttagne af en polis-commissarie, emedan den innehöll en uppsats emot privilegierna i andra länder (England, Neapel o. s. v.) *Le Pilote* af d. 14 berättar detta sjelf, och upprepar i korthet, hvad som stått deri. Sedan de deputerade d. 13 antagit första artikeln af tidsnings-lagen, enligt hvilken hädanefter ingen ny journal får utgifvas, utan ministrens tillstånd, sökte Hr. Cas. Perrier att tillägga bringa det tillägg, att under sessionerna skulle utgifvandet af en journal icke kunna vägras, så snart ansöknungen derom understöddes af femtio medlemmar; ty i vidrigt fall tycktes det honom tydligt, att man skulle undertrycka de liberala bladen, och icke vilja låta några nya upkomma, på det allmångörandet af de liberala deputerades tal måtte hindras, och national friheterna således ostraffadt kunna angripas. — Efter några anmärkingar häremot af Finans-ministern, blef amendementet förkastadt. Na kom ordningen till andra artikeln, till följd af hvilken det första ur pressen kommande aftrycket af hvarje dagblad skall deponeras på parkettet hos le ministere public för domstolarne. De liberala yrkade det tillägg, att utgifvandet af en journal i intet fall skulle kunna uppehållas; men detta förslag hade icke bättre öde. än de föregående. Den 14 antogs det i hvarje hänsende vigtiga och, enligt ett stort antal fördomsfria mäners tanka, betänkliga stadgande, i kraft hvaraf domstolarne, i anledning "af den ande och syftning, som råda i en följd af artiklar uti en journal", utan mellankomst af edsvurne, kunna förbjuda den, först på någon tid, sedan för alltid, och bestraffa författarne med fängelse och penningböter. Hr. Constant, Manuel och St. Aulaire yrkade några amendement; men förgäfvos. — Hr. Royer Colard bemödade sig, att uti ett ganska märkvärdigt tal visa, det artikeln antoge såsom grundsats, att man kunde vara oskyldig och likväl farlig, och bestraffas såsom varanda det sednare, en grundsats, som äfven Robespierre prisat vid införandet af revolutions-domstolarne. Hr. Labbey de Pompieres villo ändtligen rädda den anklagades rättighet, att jäfva dem ibland sina domare, uti hvilka han igenkänner sina personliga fiender; men äfven detta förkastades af pluraliteten. D. 15 föreslogs flere leda-

möter åtskillige amendement, som i synnerhet angingo det antal röster, hvarest pluraliteten vid domstolarne skulle bestämmas; men intet blef antaget. — Enligt 4 artikeln skall, då emellan sessionerna vigtiga omständigheter göva denna lagens stadganden otillräckliga, censuren, genom en Kunglig, af tre ministrar contrasignerad förordning, åter kunna införas. Detta införande skall af sig sjelft uphöra en månad sedan sessionen blifvit öppnad, så framt den icke till dess blifvit förvandlad till lag; äfven som ock från den dag Konungen upplöst de deputerades kammare, i General Foy föreslog följande förändring: "Om emellan sessionerna vigtiga omständigheter skulle sätta statens säkerhet i fara, kan regeringen inställa utöfningen af de genom Chartans 8 artikel helgade rättigheter, tills kammarnes sammankallande. Inställandet kan väl i intet fall utsträckas öfver en månad från den dagen, då Kongl. förordningen därom förkunnades." — Han försvarade sitt förslag i ett långt tal uti hvilket ibland annat förekom: Sessionen skall knappt vara förbi, ministren icke mer hafva den omedelbara ledningen af sitt parti i händerna, förr än det skall uprätta en fullkomlig och oinskränkt censur. Redan örsäkrar man, att censur-committeen icke blifvit förefskedad, utan endast permitterad. (Allmänt skratt). Jag hörer en röst: Hon står på half-sold (förnyadt skratt): om så är, önskar jag, att regeringen äfven ville behandla den på samma sätt, som det sedan två år sker med officerare på half sold; de sättas icke mer i verksamhet. (Bifall från venstra sidan). Till den nya indragningen af dagbladens frihet skall icke förövändning felas. Enligt 4 artikeln fordras väl vigtiga orsaker dertill, men är icke allt viktigt för ett nytt ministerium, som ännu alldeles icke sitter fast? Allt, hvad som kommer utifrån, ej mindre än allt, hvad som kan uppstå i det inre skall synas viktigt. Är icke utifrån allt viktigt för en regering, som föringat sitt politiska värde i Europa, och hvars krigsmagt icke äger tillbörlig kraft, för att fullborda våra öden? Är icke allt viktigt för en regering, som icke är, icke kan vara, i harmoni med den allmänna opinionen (jag talar endast om den offentliga auctoritetens agenter), då hon endast sysslosätter sig med medel att tygla och undertrycka den.

Ministern för utrikes ärenderna besvarade detta tal, hvarest en häftig debatt uppstod, som med mycken hetta fördes och slutades i ömse sidor.

STOCKHOLM,

Tryckt hos ELMÉN och GRANBERG.

Från Stockholm.

Måndagen d. 11 Martii.

*Exempel på faran af att trycka andras rätt-
gångs-handlingar, och på ett märkeligt tryck-
fel i grundlagen.*

(Forts. fr. N:o 90.)

Härmed kunde jag visserligen sluta mitt försvar mot de olagliga utslagen, om icke de öfrige felaktigheterna i behandlingen af detta mål, för sakens egen skuld, påkallade upmärksamhet och rättelse. Bland dem innehafves högsta rangen af en oförklarlig blindhet, att icke upträffa ett påtagligt tryckfel i den lag, på hvilken åtalet ville stödjas, en blindhet, som gått så långt att Kämners-Rätten, i sitt första utslag, rent af återoplat lagstället, i den vanställda, eller till och med motsatta, mening, det fått genom tryckfelet, och att Hofrätten ej gifvit akt på detta fel, oaktadt det i mina besvär utmärktes, såsom grunden för hela den orimliga rättegången.

Skriften skall, efter Ekmans påstående, det jag icke vill bestrida, innehålla smädelser emot honom, jemte flere af dem, som beyakat fordringar i hans concurs, och just denna concurs var skrifteus föremål; men hon var ock, före tryckningen, ingifven till Justitiæ Cantzlers-Embete, och var derigenom en af dem, hvilka en hvar äger att i allmänt tryck utgifva, likväl med iakttagande af vissa vilkor, hvaribland det, som stadgas i 7 punkten af 2 § Tryckfrihets-lagen här var i fråga. Ut i denna punkt förekommer tryckfelet, så att der står, att hvad, i afseende på personer, hvilka ett mål egentligen beträffar (i stället för icke egentligen beträffar) kunde i sådana — till offentlig myndighet ingifne — handlingar hafva influtit otidigt &c. icke må uti dem tryckas. Hade Kämners-Rätten gifvit akt på detta fel, så måste den nödvändigt, i öfverensstämmelse med sina egna grunder för första utslaget, hafva förklarat åtalet obehörigt, ty skriften innehåller ej ett ord om andra personer, än dem, Ekmanska concurs-målet angick. Hvad Hofrätten angår, är förhållandet ännu mera obehörigt, ty jag hade i besvärsskriften öfver Kämners-Rättens utslag icke endast anmärkt det olyckliga tryckfelet, det blotta

sunda förståndet genast upptäcker — utan äfven, till öfverflöd, bevisat det med citerande af Tryckfrihets-förordningarne af åren 1810 och 1812, der ordet: icke, finnes, jemförde med Riksdags-besluten för 1815 och 1818, genom hvilka stadgandet ej undergått någon förändring. För hvar och en, som velat begripa, borde detta gjort tillräckligt, och ända hittills lär man i lagskipningens historia ej hafva träffat exemplet af en domstol, som ansett renskrifvaren eller tryckaren af en lag vara berättigad att ändra den, eller (hvilket är det samma) som tillämpat updagade tryckfel, såsom lag.

Att åtalet blifvit jurymän underställt hörer ock till dessa gröfre misstag, hvilka ej böra lemnas opåtalade. Jag vet icke mera, att säga i detta ämne, än hvad jag sagt i besvärsskriften till Hofrätten: En till publikt verk ingifven skrift är redan offentliggjord; och författaren står i fullt ansvar för lagligheten af dess innehåll. Detta ansvar blir hvarken större eller mindre derigenom att skriften tryckes; men Tryckfrihets-lagen har, i vissa fall, velat förekomma, att skrifter till allmänna verk skulle vinna en ännu större publicitet, genom deras utspridande i tryck; och för dessa fall äro yten utsatta. Påstås någon hafva förverkat ett slikt yte, t. ex. dermed, att han tryckt rättegångsskrift, hvori personer, de der ej hafva del i saken, äro angripne, så blir ingen fråga, om sjelfva skriften är brottslig efter det eller det lagrummet, ty skriften kan möjligtvis lagligen försvaras, och den tilltalade ändå vara förfallen till vitet, likasom skriftens innehåll kan vara olagligt, och författaren därför i högsta grad straffbar, utan att vitet för den tilltalade, eller utgifvaren, höjes eller förändras. Frågan är blott: har denne iakttagit den stadgade ordningen för tryckningen, nemligen att icke trycka innan domaren; som sist i saken dömt, pröfvat de ifrågavarande delarne nödige för sakens uplysning. Då nu, efter Tryckfrihets-lagen, det endast är lagligheten af en skrifts innehåll, som skall pröfvas af nämnd, men denna, enligt hvad jag nyss visat, icke i ett så beskaffadt ordningsmål afgöres, är det ock klart, att målet icke hör under nämnd skjutats. En motsatt mening leder till det lagstridiga resultat, som

i förevarande mål upkommit, nemligen att utgifvaren underkastas ansvar efter 3dje § af Tryckfrihets-förordningen, hvilken alltid måste vara i fråga så snart nämnd skall döma, då han likväl endast kunnat tilltalas och plikta efter 2dra §. Denna lagstridighet medförer också den följd, att skriften kan confisceras, som i 2 § alldeles icke stadgas, och hvilket innebär den största orimlighet, då fråga är om en handling, som finnes i offentlig förvar och det allt framgent måste förblifva, tillgänglig för en hvar, som vill se den. Hvad Hofrättens utslag häremot innehåller, förstår jag icke, så vida det skall vara en vederläggning. Skall det åter vara erkännande af ett, genom föreskriften i återförvisnings utslaget, redan begånget fel, så både förstår och medgifver jag mening.

Ordningen, i hvilken Jurymännens valet, har Hofrätten ej kunnat sinna oriktig, emedan jag icke gjort någon anmärkning därvid, då sednare valet skedde. Utan att kosta en öfverflödigt vederläggning på detta skäl, hvilken vill göra domstolens värnadt om lagens och rättegångs-ordningens iakttagande, beroende af partens lagklohet eller godtfinnande, får jag i underdånighet utprepa hvad jag inför Hofrätten anför i afseende på nämndens val. Jag har ofvanföre berättat, hura därmed tillgått. Tryckfrihetslagen föreskrifver uttryckligen, att 13 Jurymän skola väljas och 4 af dem utvoteras. För iakttagande af denna föreskrift fordras nödvändigt, att alla 13 å nyo väljas, och att voteringsrätten å nyo utöfvas, hvarje gång, någon af de valda undandragit sig förtroendet. Utvoterings-rätten blir eljest inskränkt. Sålunda har, i förevarande mål, genom bortgången af de 6, blott 9 och icke 13 varit under utvoteringen. enär ingendera parten fått utsluta någon af de 4, som motparten och domstolen sednare gången valt. Men hvad försäkrar väl, att jag icke velat utsluta just 2 af dessa, och hvad försäkrar, att jag sjelf, i fall jag, senare gången, fått utöfva min val-rättighet ostympad, icke funnit anledning af åtalarens nya val, att nämna helt andra personer i stället för dem, som stodo kvar efter första valet?

5 §. 4 mom. Tryckfrihetslagen förordnar, att domaren skall för nämnden framställa denna fråga: är skriften brottslig efter det lagens rum åklagaren åberopat? Åklagaren hade här åberopat 11 och 12 mom. af 3 §. Tryckfrihetslagen. Frågan hade således bordt blifva: är skriften brottslig efter 3 § 11 och 12 mom. Tryckfrihetsförordningen? Men i stället delade Kämnersrätten påståendet, och gjorde därpå de 2.ue frågor, jag ofvanföre intagit. Äfven häröfver hade jag klagat

med erinran, att en sådan beställsamhet af domstolen, att stycka påståendet i oändligt många fall, skulle bestämma Jurymännens Nej eller Ja, följaktligen äfven sakens utgång, samt alltid förnärra åtalarens rätt, att få dömt öfver det påstående han gjort, och den tilltalades, att dömas efter det, han besvarat. I detta ämne yttrar sig Hofrätten att, som Ekman yrkat ansvar, efter 3 §. 11 och 12 mom. i Tryckfrihets-förordningen, uti hvilka lagrum olika förbrytelser omnämndes och särskilda bestraffningar stadgades; så ansåg Hofrätten, det Kämnersrätten, vid frågornas framställande, rätteligen förfarit; en liten profbit på Svea Hofrätts logik och sinnrika upfattning af ämnen.

Det enda Hofrätten bifallit af allt hvad jag därstädes anför och påstått, är mitt frigifvande ur fängelset, hvilket Hofrätten, medelst skrivelse till Exsecutorn; förordnat; ehuru så väl därom som öfver mitt yrkande om action mot Kämnersrätten, hvilken genom sitt olagliga förfarande vållat att jag blifvit i häkte inmanad och hela veckor kvarhållen, saknas allt besked i Hofrättens utslag. Äfven detta yrkande siner jag mig befogad att, i underdånighet fullfölja, med enahanda påstående mot Hofrätten, som gillat och således deltagit i alla de olaga åtgärder, jag haft nåden här anmärka, i hvilket afseende jag endast anhåller, att handlingarne måtte till E. K. M. ts JustitieCantzlers-embete öfverlemnas, och mig tillåtas, att under den blifvande actionen, mine anspråk utföra, en underdånig anhållan, om hvars nådiga beviljande jag gör mig så mycket mera förvissad, som jag är berättigad till ersättning för allt mitt lidande af en sak, däri jag aldrig bordt inblandas, och hvarifrån jag således måste varda skild, ett åtal, som, enligt lag, alldrig kunnat blifva ämne för domstols åtgärd, och följaktligen måste förklaras obehörigen uptaget.

I fall E. K. M. tackes infordra några förklaringar häröfver, utbeder jag mig, att därå erhålla del, för att få med underdåniga påminnelser inkomma.

Bevis öfver fullgjordt prästandum finnes härhos. Med djupaste värnadt &c.

E. W. HELLEREN.

(Forts. e. a. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Genom utomordentlig lägenhet har man erhållit underrättelser från Peloponneso till

Begynnelsen af Januari. Mainotternas parti har segrat, och utverkat national-senatens förläggande till Wrachori. Furst Demetrius Ypsilanti, utropad till Hellenernes Kejsare af några under hans befäl stående trupper, har endast kunnat erhålla några få röster i de deputerades församling. Öarnes deputerade förklarade, att de icke voro där, för att stifta en allmän regeringsform, utan för att tillföra bringa ett stats-förbund, sådant, som det nord-amerikanska; hvar och en provins skulle för öfrigt hafva rätt, att styra sig efter godtycke. Detsamma sade de, som voro från Suli, Achaja och Thessalien, hvilka endast erkänna Odysseus' öfvervalde. Albaneserne talade enhälligt för Ali Pascha, hvars magt äfven representerades genom två fullmäktige. Ändteligen fattades det beslut: Endast i krigs- och freds-angelägenheter är national-församlingen högsta magten; hvar och en fältherre måste, åtminstone i korthet, förelägga densamma sina planer, och ingen får utföra ett af henne ogilladt företag. — Patra tyckes vara en olycklig punkt för grekerna; de hafva å nyö måst utrymma staden och öfvergifva kastellens belägring. Jusuf Pascha hade förjagat de belägrande till bergen; till följe därpå hade belägringen af slottet Lepanto äfven blifvit upphäfvn. Korinth hade ändteligen gifvit sig, och de där befintlige Albaneser förenade sig till större delen med Hellenorne. I Napoli di Romania och Koron svajade ännu Ottomanska fanan. Då man i Morea erhållit underrättelse, att turkiska flottan sannolikt med det första skulle lemna Dardanellerna och kryssa omkring de befriade kusterna, för att förse de ännu af Osmanerna besatta kastell med lefnadsmedel och krigsförnödenheter, så hade Navarcherna på öarne Hydra, Spetsa och Psara lofvat, att afsända en afdelning af etthundra större fartyg till dessa trakter. En deputerad från ön Samos bragte national-församlingen den glada underrättelse, att hans landsmän tagit mer än tjugo turkiska skepp, och genom åtskilliga landsligningar på kusten af lilla Asien, affört en mängd ammunition och proviant, jemte många fångar, till Samos. De lofva sig betydande lösen för de sednare, hvilkas antal stiger till tre hundra. Ön styres af en senat och är starkt befäst. En från Janina till Prevesa d. 23 Januarii ankommen Tatar har medfört den underrättelse att Janinas fasta slott, dit Ali Pascha flyktat, och på hvilket elden i synnerhet blifvit rigtadt från ett batteri, som den från Ali Pascha till Turkarne öfvergångne Neapolitanska Ingenieuren Caretto upkastadt, blifvit intaget, och Ali endast med 78 man dragit sig till citadellet Zodikale. Enligt senare underrättel-

ser från Prevesa af d. i Febr. har Ali i sin förtyvillade belägenhet bortskickat nästan alla dem, som följt honom till citadellet, och icke behållit någon hos sig, mer än sin gemål (en grekinna) två andra fruntimmer, sin skattemästare, och sex andre trogne, för hvilka han har nog lifsmedel. Man påstår, att Ali har 2000 fat krut i den där varande minan. Chorschid Pascha, befälhafvare öfver turkiska belägrings-corpsen för Janina, lät kungöra Ali, att Ismail Pascha och Hassan Pascha mistat sina hufvuden på Storherrrens befallning; hvarpå Ali svarade, att hvarken hans hufvud eller hans aska skulle skändas; hvilket bestämdt antyder hans beslut, att i yttersta fallet spränga sig i luften. Chorschid Pascha har öppnat underhandlingar med flera Albanesiska stammar, men i synnerhet med Sulioterne; och skall redan hafva afslutat en convention med dem, i följd hvaraf Chorschid Pascha lofyat dem stadfästelse på alla deras gamla fri- och rättigheter, och dessutom belöningar, i Sultanens namn. Däröfver hafva Sulioterna förbundit sig att rasera fästningen Suli, för att för framtiden undanröjda all anledning till oenighet emellan dem och Porten. Såsom underrättelsen om dessa underhandlingar spridde stor bestörtning ibland grekerna på Morea, så sätte Capt. Kolokothron sig i marsch med still 6000 man från Mesolongi till Akarnanien, för att, om möjligt, gifva saken en annan vändning. — Enligt bref från Consantinopel öfverlemnar man sig där, efter sista Wienerpostens ankomst, åter åt det lifligaste hopp om fred, emedan man märker, att engelska och österrikiska sändebuden sedermera haft täta konferenser med Portens Dragoman. I hufvudstaden råder lugn; fyra grekiske biskopars bortförande till Bostandgi-Agas fångelser, har väckt föga upseende. Viktigare är, att det efter tio månaders intriger äntligen lyckats, från Sultanens person aflägsna Haled Effendi, första och allsmäktige gånstlingen, genom dess utnämning till Riks-sigillbevarare. — Kriget med Perserne fortisar deremot på gränsen, och freden med Schacken är ingalunda ännu afslutad. — I Pera öfverlemnar de europeiske diplomaterne sig åt de vaulige Carnevals-lustbarheterna, efter gammal sed, Baler omväxla med måltider; och ingen tänker på möjligheten af en katastrof.

Spanien. Under d. 11 Febr. skriver man från Madrid, att allt var där tämligen lugnt. Af regeringens tre lagförslag är endast det, som rör klubbarne, öfrigt till discussion, hvarmed de blifvande Cortes lära komma att befatta sig. General Riego, som på hela vägen från Valencia varit led-

aggad af hedersgarder, skall obemärkt nattetid hafva hitkommit. D. 10 emottog Konungen Cortes's stora deputation af 24 ledamöter, som tillkännagaf deras förestående slut, hvarvid Konungen d. 14 i egen person tänker vara närvarande, Utskottet öfver händelserna d. 4 och 5 har afgifyt sitt betänkande. Det tillskrifver däri dessa ordningar de många lättingarne från provinserna, som här utbilda sig till sanna agenter för frihetsfienderne, och föreslår 1:o att införa en med författningen förenlig polis i alla hufvudstäder, framför allt i Madrid; 2:o att bifalla det af regeringen föreslagna tillsättandet af två underlandshöfdingar för Madrid. Man skall hafva upptäckt en conspiration, som d. 6 skulle hafva utbrutit i Aranjuez, och i hvilken Commendanten för invaliderne därstädes skall vara invecklad. — Ett skepp med rik laddning från Puertorico har nyligen blifvit taget af en kapare tre mil från Cadix' redd, hvaröfver handelskammaren förnyade sina gamla besvär hos marine-befälhafvaren. Denne svarade: Minc Herrar, jag är icke mindre ledsen öfver denna händelse än J. Förpntan den oärsätteliga skadan, som kaparne tillskynda vår handel, kasta de ett elakt sken på sjelfva staten, ty man blifver varse vår vanmägt att emotstå dem. Den Kungliga marinen har icke medel, att reparera och armera de ofrorderliga krigsskeppen, ja icke en gång, att understödja den mängd sjöfolk, som förmägta i elände. Jag har i går afsändt er föreställning till Konungen med ett kraftigt memorial.

Frankrike. Den 28 Febr. blef hela sanitetslagen efter häftiga debatter antagen med 219 röster mot 87. Straxt därpå förelade ministern för inre ärenderna ett lagförslag, till följd hvaraf läkarne Pariset, Bally, Francois och Andouard, så väl som Mazets moder, skola erhålla pensioner af 2000 Francs. — General Bertons hus blef d. 19 om morgonen omringadt af trupper, under det polisen verkställde husvisitation därstädes. Generalen var icke hemma, men hans betjänt blef förhörd. För två år sedan sade man under de häftiga debatterna i de deputerades kammare om Generalerne Berton och Songis, att de samlade fri-corpsen i det inre af riket.

England. Från London berättas under d. 19 Febr.: "Ministrarnes förslag till afskaffande af Navy 5 p:ts har gjort det lifligaste intryck. Under loppet af de fem sista dagarne hafva uppdrag ingått från flere innehafvare därpå, som uppehålla sig på fasta landet, till följd af hvilka ända till fem millioner Pund i dessa stocks blifvit försälde, och till

större delen anlagda i fransyska fonderne. För ögonblicket är ministrarnas förhållande ganska fördelagtigt för Frankrike, då det icke allenast drifver kapitalerne dit, utan äfven skall nödgja många engelsmän, hvilkas ränte-inkomster blifva minskade, att uppehålla sig på continenten. Man bör dessutom taga i betänkande, att, om lånen till jordbruksägarna komma i stånd, lissmedlen skola betydligt stiga, då säljarna icke mer äro nödtvungne att afyltra sina produkter, så att personer, som endast äga en måttlig inkomst, icke mer kunna lefva i England. Dertill kommer, att man fruktar, att många kapitaler skola anläggas uti fransyska och nederländska manufacturer, och man således äfven i detta hänseend har att befara tillökning af landets nöd. Man väntar tämligen säkert ett stigande i Cons.; hvilket, om det inträffar, väl måste blifva nog prononceradt (har, såsom man vet, ännu icke inträffat). Ty, om fransyska fonderne åter falla, skola de engelsmän, som däri anlagt sina penningar, säkert åter sälja; affärerne äro imedlertid här så inskränkte och afstagnade, att man slutligen skall se sig tvungen, att åter anlägga sin förmögenhet i de egna Cons. för att icke blifva i mistning af all ränte-afkastning. I dag asten hette det, att en betydande innehafvare af fonder, som för några månader sedan omsatt en ganska anseelig summa af våra Cons. uti fransyska fonderne och dervid förlorat 12 p:t, genom de senares inträffade stigande, så väl återhämtat sin skada, att han utomdessa hade en vinst af 7 p:t. — Enligt Courieren stiger den nu existerande stock af Navy 5 p:ts annuiteter, som på olika tider blifvit creerade från 24 året af Georg III:s regering till det 1:sta af Georg IV:s, till 141 830 057 Pd. 9s 7 d, och genom utförandet af närvarande plan skall uppstå en årlig besparing af 1,134,640 Pd, och dessutom 100,000 Pd mer, om de inländska 5 p:ts äfven blifva förändrade. — Underhusets åkerbruksutskott har redan haft en session men endast för att, i likhet med förra året, välja Hr. Gooch till ordförande.

Italien. Sedan någon tid, heter det från Palermo under d. 24 Januarii, hade några oroliga människor försvurit sig mot regeringen, och förenat sig till hemliga sällskaper. De hade öfvergifvit benämningen Carbonari, och kallade sig "Frie Europeer."

Från Stockholm.

Thorsdagen d. 14 Martii.

Exempel på faran af att trycka andras rättegångs-handlingar, och på ett märkeligt tryckfel i grundlagen.

(Slut fr. N:o 91.)

Säkert är, att en jury-inrättning, som är medborgares säkraste borgen mot godtycket, ja nästan dess enda skydd i opinions-frågor, blifver vanmäktig mot vrångvis eller oförståndig domäremagt, i fall icke då, såsom i våra tryckfrihetsmål, frågornas framställning och domsrätten öfver partens behörighet ligger i domstolens hand, dessa domstolens besättningar med nödig urskillning utöfvas. Jury-domen gör, förkrossande och oåterkallelig, rakt fram mot den anklagade. Den edsvorne får ej raisonnera öfver former; frågan, som är framställd, besvarar han med ett enkelt ja eller nej; han kan vara öfvertygad, att den anklagade är alldeles oskyldig till den i fråga varande handlingen; men han måste döma blott öfver denna, obekymrad om hon är den anklagades eller icke, om domen däröfver tillhör den rätt, som framställt frågan.

Ett exempel på denna olyckliga verkan af jury's orätta användande hafva vi sett, i fråga om John Hall. Här halva vi åter ett exempel. Juryn kunde ej annat än fälla Hellgren, så snart domstolarne bestämt, att det var han, som skulle ansvara för skriftens innehåll och detta befans brottsligt. Lika litet skulle Jury kunnat fria hvar och en annan, som i Hellgrens ställe blifvit skyldig ansedd att svara; ty det var blott skriftens innehåll, som jury skulle bedöma, icke huruvida den anklagade var skyldig att ansvara därför. På samma sätt kan hvar och en, som öfverbevisas eller beskyllas hafva utgifvit en smädlig rättegångsskrift, sällas, häktas och hållas i häkte, ehuru rättegångsskrifters å. v. s. till allmän auctoritet ingifna skrifter utgifvande är fritt eller på sin höjd kan, i de fall klaganden upräknar, bestraffas — aldrig med författare-ansvar, utan endast med 33 R.d 16 sk. böter.

Äfven en annan viktig betraktelse erbjuder sig, i anledning af denna rättegång. Domstolarne

hafva antagit, att man får genom vittnen öfvertygas att vara författare eller utgifvare af en skrift. Vore detta tryckfrihets-lagens mening, så hade den aldrig behöft stadga någon ting om det sätt, hvarpå boktryckare skall leda ifrån sig författare ansvar; han hade då sjelf fått draga försorg derom, bäst han kunnat; och lagen hade ej behöft stadga mer, än att han sjelf skulle ansvara såsom författare, i fall han icke kunde därtill binda någon annan.

Men lagen har med namnsedelns åsyftat något helt annat än blott ett säkerhetskort för boktryckaren; han har menat ett bevis att författaren frivilligt erkänner sig såsom sådan, så snart det påfordras. Det enda alternativet mot namnsedel är sjelfmant erkännande, men alldeles icke någon öfverbevisning. Den grundsatsen är ädel, att ingen kan tvingas att erkänna eller bindas till ett författareskap, så vida han ej sjelf önskar blifva känd antingen genast och utan alla förbehåll, eller också då fråga blir om ansvar för skriften. Hundrade vittnen, att den eller den författat eller till tryckning befordrat en skrift, betyda således intet mot hans nekande, men tyå vittnen äro tillräcklige att binda honom till författare- eller utgifvare-ansvar, då de, genom påskrift på namnsedeln, intyga, att han frivilligt förbundit sig till detta ansvar. Tillämpningen häraf till förevarande fall visar sig väl icke genast klar, enär Hellgren ej anklagades såsom författare och fråga endast var, hvad han gjort för att befämja skriftens utgifvande. Men det torde imedlertid kunna anmärkas, att bevisningen om en skrifts öfverlemnande till boktryckaren, med eller utan begäran om tryckning, icke är detsamma som bevisning, att inlemuaren vill hafva den tryckt på sitt ansvar. För öfrigt behöfver man blott ihågkomma att om än Hellgren gifvit namnsedel, eller erkänt sig hafva erbudit att ansvara för skriftens innehåll, detta likväl aldrig blifvit ett skäl att behandla målet såsom tryckfrihetsmål, rycka det från dess behöriga domstol och döma till annan ansvarighet än den, som följde af sjelfva rättegångssakens prövning, till hvilken skriften hörde.

Bland besynnerligheterna i denna rättegång är äfven, att man visste, det den i fråga varande skriften följt, såsom bihang, med tidningarna, men att

man ändock forskade efter utgifvaren, då likväl tidsutgifvaren är ansvarig för allt, som, i egenskap af bihang, medföljer hans tidning.

Den viktigaste anmärkning vid denna rättgång är kanske den, som rör det därunder brukade sätt att komplettera jurymäns förfall. Besväranden har tydligen utredt det orimliga och lagstridiga i den af Kämners-rätten använda method att verkställa en dylikt komplettering — en method, vid hvilken Hofrätten ingen ting sunnit att anmärka, af det skäl, att missnöje af den anklagade ej blifvit behörigen bevakadt — och detta NB i ett underställnings-mål d. v. s. ett sådant mål, som Hofrätten måste pröfva, äfven om inga besvär anföras.

Genom det af Kämners-rätten anfagna och af Hofrätten gillade sätt att försära, kan en för tryckfrihetsbrott anklagad eller en åklagare i dylika mål komma att behöfvas alla sina i grundlagen förvarade rättigheter att jäfva och utsluta bland de af motparten eller domstolen utsedda jurymän. En motpart eller en partisk domstol behöfver blott, vid första nämningen af jury, taga sådana män, dem han vet blifva hindrade att tillstådes komma. Då desse sedermera anmält förfall, utnämner man nya, dem således andra parten måste erkänna och underkasta sig, vore de öck uppenbart hans fiender eller illa beryktade, oskickliga eller för främmande intryck tillgängliga personer. I stället för medborgares yttersta säkerhet mot godtycke och våld, skulle en jury på detta sätt kunna blifva det beqvämaste redskap i godtyckets och våldets hand. Jury är en ansvarfri, endast på samvete och upplysning hvilande magt. En domstol däremot har, i öfverrätter, en kontroll, som hindrar den att uppenbarligen öfverträda rättvisan. Men domstolen är fredad, så snart jury svarat sitt ja eller nej. Gif fördärfvade domstolar och åklagare således möjligheten att skaffa sig fördärfvade, upplysta, partiska juryer, utan att den interesserade parten äger vid deras utnämning, något veto, någon inskränkingsrätt — och de skola ej finna något beqvämare medel att befordra, och ansvarsritt, opåtält befordra sina onda uppsåt.

Grundlagens glömska att stadga, huru försaras skall, då kallade jurymän undandra sig att uppfylla kallelsen, borde icke kunna föda till så orimliga resultat, i fall man gjorde sig mödan att af sammanhållnet fylla den skenbara luckan. Det bestämda, ovilkorliga stadgandet, att hvardera parten äger utsluta en bland de af motparten och en bland de af domstolen nämnda jurymän och att, då nämndens antal sålunda blifvit nedsatt till nio ledamö-

ter, skola de sammankallas, kan af intet sundt förstånd annorlunda tydas; än att ingen jury är laglig, vid hvilken denna utslutningsrätt icke blifvit utöfvad, och att vid anmält förfall från en eller flera ledamöter, juryn måste hel och hållen å nyo uppsättas, samt den tillätne utvoteringsrätten å nyo utöfvas. Det enda, man häremot kan invända, är tidsutdragten, som det skulle kunna förorsaka. Men dels blifver denna tidsutdragt obetydlig, dels är väl tidsutdragt den fattigaste invändning, då fråga är om bevarandet af en medborgares heligaste rättigheter.

Hvad skall man slutligen säga om det märkvärdiga grundlags tryckfel? Vore det kanske icke en rätt nödvändig sak, att vederbörande bölle noga hand öfver tryckningen af lagar, så att en sättares eller correctors slurf icke vanställer och till alldeles motsatt mening förvrider Konungs och Ständers beslut? Förevarande exempel visar, att ett sådant slurf kan kosta en medborgare friheten för flera månader och ådraga honom en lång och kostsam rättegång, så snart nemligen Domstolar icke låta förmå sig att ge uppmärksamhet åt miss-taget. Är en domstol förbanden att strikt följa det tryckta exemplaret af en lag, äfven om den strängaste bevisning åstadkommes, att det är ett misstag? Besväranden har här ådagalagt, att allgre altryck af lagen varit fria från felet och lagstiftningen sedermera icke beslutit någon ändring i det i frågavarande lagrummet. Är detta ej bindande, då det understöddes af all förnuftig tolkning af lagens mening? Skola väl Svenska medborgare förlora frihet och egendom, derföre att det råder slurf på Kungliga tryckeriet?

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Från Brody berättas, att, oaktadt Salibi Paschas gods vilja och Portens bestämda befallning, utprässningarne i Moldau icke upphöra, emedan han icke förmår tygla trupperne. Han hade till ock med tagit uppå sitt eget ansvar att icke verkställa den befallning, till följd af hvilken alla egendommar, som tillhöra Bojarerer, hvilka icke återkommit inom viss tid, skola indragas; men allt detta kunde likväl icke ingiva dessa något förtroende. Man vill vota, att den basis till fredsunderhandling, hvilken en från Porten till Teheran afskickad agent hade fått uppdrag att föreslå, nemligen Status quo före fiendtligheternas utbrott, icke blifvit antagen af Schachen; tyvärlig begär han

hela Kurdistan och en del af Armenien, och saken torde väl dragas ut, till dess förhållandet med Ryssland blifvit närmare bestämt. Från Wien skrifer man under d. 23 Febr., att, enligt underrättelser från Belgrad, genom en till därvarande Ståthållare afsänd tatar, som efter beräkning af den tid, han måste hafva tillbragt under vägen, kunde hafva afgått från lägret för Janina emellan d. 2 och 3 Febr., den underrättelse inlupit, att Ali Pascha blifvit lefvande utlemnad af de sina till Chorsehid-Pascha, som genast lät fängsla honom, och inberättat hela förloppet af händelsen till Constantinopel, hvarifrån han väntade ytterligare ordres. Den nödställda belägenhet, hvari Ali Pascha, enligt underrättelserna från Prevesa af d. 1 Febr., belann sig, gifver mycken sannolikhet åt denna nyhet, öfver hvars grund eller orgrund applicering snart måste ingå ifrån andra håll.

Spanien. Enligt Art. 11. af förslaget till tryckfrihetslagen skulle den, som genom en tryckt Skrift ansåg sig för förtalad, kunna instämma den felande för domstolarne, utan att först, såsom det blifvit beslutadt 1820, behöfva göra en anklagelse inför Alcalden, och tryckaren skulle angifva författaren eller själf vara ansvarig. Denna artikel har blifvit förkastad efter hårtig discussion. Den fjortonde artikeln, enligt hvilken man, då Jury förklarar en klagan obehörig, skulle kunna appellera till Censurjuntan, återtog utskottet af sig själf. — Flera deputerade förenade sig om den proposition, att hela detta tillägg till tryckfrihetslagutskottningen endast skulle blifva i kraft två månader; men denna proposition förkastades. Den 10 Febr. beslöts med 91 röster mot 58, att petitionsrätten skulle discuterast. (Ett lika förhållande med rösterna var d. 6 öfver discussionen af tryckfrihetslagen). Samtelige tolf artiklarne hafva nu gått igenom, såsom utskottet föreslagit dem, endast med en ringa förändring af fjerdte artikeln. Öfver Ministerens bildande är ännu icke något tillförlitligt bekant; Calatrava, som nämdes bland de nya ministrarne, har sannolikt förverkat Konungens ynnest genom sitt kraftiga tal vid discussionen af det sista kungliga budskapet; kanske han äfven alldrig med allvar haft den i sigte. Torreno nämnes allt jemt såsom blifvande minister för utvärt angelägenheterne, och Martinez de la Rosa såsom Minister för det inre.

Stalstidningen förklarar sig med mycken bitterhet emot den bekanta noten af den portugisiska gesandten i Buenos aires, Don Juan Manuel Figueiredo, af d. 11 Aug. 1821, uti hvilken fristaten Chilis oafhängighet erkännes från Portugi-

siska regeringens sida, såsom ett inbrott mot folk-rätten. Cortes hafva, till följe af Utskottets för de ultramarinka angelägenheterna utlåtande, beslutit, att, utan att förklara kolonierne för oafhängiga, och utan att i det minsta erkänna tractaten emellan O'Donojn och Iturbide i afseende på Mexico, lika litet som öfverenskommelser af samma art, Commissarier skola öfversändas dit, för att afhöra och inberätta besvärden. Vidare: att regeringen skulle uppmanas, gifva de utländska magterne tillkänna, att ett erkännande å deras sida af det helas eller en dels af våra ultramarinska provinser sjelfständighet skall anses såsom ett ingrepp emot de bestående tractaterne. Församlingen har äfven bragt kriminal-lagboken till afslutande. Sedan tryckfrihets- och petitionslagen d. 13 Febr. af Cortes blifvit definitivt antagen, meddelade Konungen dem genast åt Statsrådet, och skyndade sig, så snart han erfarit detsammes bifal, att Sanctionera dessa lagar, för att kunna tillkännagifva hvad som skedd, redan uti närvarande session.

Tre och tjugo deputerade gjorde samma dag den proposition: att ingen af de afgående deputerade inom två år skulle kunna emottaga någon syssla, decoration, pension o. s. v. af regeringen. Men detta förkastades. D. 14 slöts de utomordentliga Cortes session. Konungen var närvarande, jemte drottningen och infanterne, och slöt sessionen med ett tal, som besvarades af presidenten. D. 12 kl. 4 efter middagen höll General Riego (således icke förr eller i hemlighet) sitt intåg i Madrid. Utan för stadsporten hade han blifvit emottagen af en ofantlig mängd menniskor, hvaribland äfven befunno sig många medlemmar af nationalmilisen, af hvilka alla han ledsagades till sin bostad, där han straxt syntes på Balkongen och bad folkmassan, att åtskilljas, hvilket och genast skedde utan vidare oordning. Generalen öfvervarade sessionernas slut uti Konungens Adjutants uniform på Generalstabens tribun, där han mottog otaliga lyckönskningar till sin ankomst. General Quiroga var äfven närvarande, klädd på samma sätt.

Frankrike. Vid valet af Pairs-utskottet öfver tryckfrihetslagen voro 185 närvarande. De fleste rösterna erhöles Grefve Ferrand och Hertig Doudeanville, hvardera 103; Hertig Levis 100; Cr. Jules de Polignac 97; Marquis de Talarn 95. Dessa blefvo följaktligen valde. Efter dem hade H. v. de Lally 89. Bastard de l'Estang, Barbé-Marbois och Jourdan de flesta rösterna. Öfver staden Langres' adresse emot de liberales tal, i anledning af ett, utan tvifvel för vidt gående, uttryck af H. r. Manuel

anmärker en *Pariser-Journal*: "Det tyckes likväl farligt och erinrar om de elaka tiderne under vår revolution. Gifver man in adresser emot en del af de deputerade, så kunna ock adresser komma mot den andra; hvad kan den allmänna ordningen och kamrarnes värdighet vinna dervid? — Prefectur-rådet Maudre erhöi i Loire-departementet 117 och Abé de Pradt endast 100 röster. De fransyska bladen strida ännu därtöfver, om den förste skall sätta sig på högra eller vänstra sidan. — Spanska regeringen har igenom en ny note fordrat, få veta grunden till sammandragningen af ett så stort antal trupper vid gränsen. Styrkan af den dubbla franska cordonen angifves af några till 40,000 man. Den 23 förekom åter målet rörande Bonapartes testamentet för rätten i första instansen. Hr Dupin anhöll, att få plaidera för Generalerne Bertrand och Montholou, då den Kungl. procureuren, Champahel stod up och yrkade, att emedan offentlighet i denna sak kunde medföra stora olägenheter, densamma måtte plaideras på en af domstolen föreslagen dag inom lyckta dörrar. Efter kort rådgifning afkunnade presidenten, Hr Moreau, i betraktande af 87 artikeln utaf kriminallagen, domstolens beslut, att detta målets utförande skulle för sig gå måndagen d. 15 Febr. inom lyckta dörrar. — Moniteuren för d. 27 Febr. innehåller följande: "Sistlidne söndag d. 24 har General Berton i sällskap med f. d. Artillerie-Lieutenanten Delon, som redan är invecklad i den process, som nu är före vid krigsrätten i Tours, afgått i spetsen för femtio beväpnade med den trefärgade fanan och coarden, och vänt sig emot Saumur. Vid bryggan till Thouet höllo de stilla, då de blefvo varse ett detachement af militär-skolan i Saumur, som vid första ryktet om detta straffbara företagande kastat sig på hästarne, General Bertons trupp tog flykten, och förföljdes genast; befallning har blifvit gifven, att från alla håll omringa den. — Hos de deputerade blefvo discussioner öfver statsräkningarne för 1820 ännu icke slutade d. 26 Febr. Derpå skall följa discussionen öfver det löpande årets budget. Det rykte fortfar, att, så snart dessa lagar passerat begge kamrarne, en prerogation skall ske, men att de åter skola inkallas i sommar, och att ministrarne på detta sätt vilja hemöda sig, att en gång komma ifrån det förhålliga finansprovisorium.

England. Större delen af sessionen i underhuset d. 25 Febr. upptogs af discussioner öfver Skattkammar-Kamrarnes plan rörande navs 5 prs stocks, i allmänna utskottet, hvars föreslagna be-

slut; efter några anmärkningar af åtskilliga ledamöter, så lydande antogs: "Hvarje innehafvare af actier i nämnda stocks, som icke före d. 16 Mars tillkännagifver sitt vägrande, skall hafva anspråk, att erhålla 105 $\frac{1}{2}$ i 4 prs stock, hvaraf dividenden hvarje halft år är förfallen, och först skall betalas d. 5 Januari 1823; och att den således creerade stock icke skall kunna inlösas före d. 5 Januari 1829".

Nederländerna. Från Ghent skrifver man; enligt trettio-åriga observationer öfver Nordsjöns rörelser, har floden blifvit starkare och högre än den fordom varit. Meningarne öfver grunden till detta fenomen äro delade. Många tro, att det kommer af de betydliga indämningarne, som ägt rum sedan ett halft århundrade; sakkunnige vilja härleda det från utvidgandet, af hafsströmmarne, som föra vattnet mot kusterne, och ifrån uppgrundningen af andra hafsvägar. Frågan är högst vigtig och förtjenar all uppmärksamhet af de auctoriteter, åt hvilkas insecende damväsendet är anfortrodt. Ett fenomen af alldeles motsatt art, har inträffat d. 7 Febr. då ebben var lägre, än den i mannaminne varit; man har gått torrskodd öfver Brackman emellan Isabollslussen och staden Philippyne. Hvad grund kan detta utomordentliga sjunkande hafva, och huru skall man förklara ett elements nycker, som än med rytande raseri återfordrar, hvad konsten tillvunnit sig af dess område, än åter på andra ställen rinner bort såsom en grund bäck? —

Westindien. Bref från St. Thomas d. 23 Januari innehålla: Den 1 December förklarade Spanska andelen af St. Domingo sin oafhansighet. Uphofsmännen till uproret hafva tillbudet Columbiska republiken, att förena sig dermed. Det säges likväl, att man väntar en armée från presidenten Boyer, för att förena landet med hans republik. Man vill öfver veta, att öen Portorico hotas af en lika revolution, och att de Kungliga auctoriteterna därstädes träffat anstalter däremot. Enligt underättelser från fasta kusten var där allt fullkomligt lugnt.

Tidningar från Antigua till och med d. 16 Jan. berättar, att därvarande Gen. Capitainen förklarar den i krigstånd, ifrån den 23 till 28 samma månad, alla slafvar, som träffades med vapen skulle arresteras, och vapnen deponeras i arsenalen.

STOCKHOLM,

Tryckt hos ELMÉN och GRANBERG.

Från Stockholm.

Måndagen d. 18 Martii.

(Insändt)

Till Redacturen af Courieren.

— s. d. 10 Febr. 1822.

M. H.! N:o 80 af M. H:s tidning var för mig af ett särdeles interesse, då den vidrörde ett ämne, som länge utgjort mål för min förundran. Jag är en af de äldre ledamöter i Kongl. Patriotiska Sällskapet, att dömma af listan på dem uti StatsCalendren; man måste tillåta, att jag nu mera icke finner någon min handling hafva varit mindre ändamålsenlig, än då jag emottog kallelsen, att med mitt ärliga tillskott understödja ett sällskap, som i så många år varit ett för landets välmåga kanske det nyttigaste, men som nu i flera år, såsom M. H. säger, synes liksom öfvergifvet, och i fullkomlig glömska. Sällskapet har, såsom äldst bland sina systrar, kanske gifvit första anledningen till de nu mera i alla orter inrättade hushållnings-sällskaper. Sällskapet hade verkligen i många år varit beledsagadt af (att nyttja edert egna uttryck) en allmän anda; men denna anda underhålls af de af Svenska medborgerligheten så högst förtjenta Fischerströms och Modeers oförtrutna bemödanden vid en Journals utgifvande i sällskapets namn, som, om den ej kunde lysa med eloquentia afhandlingar, likväl i denna stund är en förråds-kammare af mångfaldiga rön och upptäckter, som i evärdeliga tider blifva af vigt för alla grenar af den svenska industrien och skall således lika länge blifva en klassisk bok för alla rikets ekonomer. Den tiden kunde också ingen blifva ledamot af sällskapet, som ej förut där gjort sig känd genom någon nyttig afhandling eller någon nyttig hushålls-uppgift. Nu har på många år däremot ingen Journal utkommit, och då knappt något hushållnings-sällskap finnes, som icke publicerar handlingar, tidningar eller dylikt, så känna vi däremot af detta sällskap icke mer än 1:o af hvilka ledamöter det består; 2:o: hvem som är dess Ordförande, vice Ordförande och Secreterare; 3:o: Utdelning af belöningar, hvartill merendels den belönings-sökande vidkännes kostnaden och 4:o att, på sätt M. H. äfven uppgifver, Sällskapet kungör om skrifter emot contant betalning.

Mina reflexioner, på några från landtbruket lediga stunder, hafva ofta varit dessa: Har då all patriotisk värma hos sällskapets ledamöter upphört, i samma mån deras antal tillvuxit? Då sällskapet bortlagt det väsendtligaste ändamålet för dess existance, det, att gagna med att sprida ljus nu som tillföre i landets ekonomi, hvarföre då öka sitt präl med både ordinaire och vice Ordförande? eller har sällskapets finansiella ställning så förändrats, att det ej äger några tillgångar till bekostande af journalens fortsättning? Men jag är öfvertygad att största delen af sällskapets ledamöter skulle i sådant fall vara benägna till ett särskildt tillskott för dotta goda ändamål. Eller har sällskapet så betydligt minskat lönen för sin secreterare, att han ser sig ur stånd satt, att följda de göromål, som fordom tillhörde Kongl. Patriotiska sällskapets secreterare? eller är orsaken total brist på afhandlingar? Men det förra kan ju hjälpas, om ej sällskapets cassa lutar till undergång, och det senare, om secreteraren nu som förr gjorde sig besvärad endast att meddela det Svenska Publicum utdrag om nyttiga rön och upptäckter från andra länders Journaler, Magaziner m. fl., hvaraf i synnerhet England icke saknar tillgång, och som af sällskapet borde införskrifvas. Om M. H. hade den godheten härutinnan meddela tillfredsställande uplysning, skulle jag och kanske $\frac{2}{3}$ af sällskapets ledamöter stadna i verkelig förbindelse. Vi torde då äfven få utbedja oss kännedom om orsaken, hvarföre sällskapets Journal uphörd.

Vi lifva nu i det lyckliga tidevarf, då stämpeln af en bra karl är, att han vet att betrakta fåfänga och ytlighet, såsom sinlighetens uppgång att draga honom från det evigt varaktiga, jag menar det manliga förståndets vishet; och då lära få gifvas bland detta sällskaps ledamöter, som önska deltagande i sällskapet, hvarken för den toma äran att kallas ledamot eller att se sällskapet aktadt, såsom inactift. Rigtigheten af belöningars utdelande på sätt nu sker, hälst af dem som gifvas att bära på bröstet, då de onekligen alstra af sig fåfänga, försinliga i stället för att förädla nationen och kauske bidraga att minska värdet af dem som utdelas af högsta magten i riket, är ett ämne som väl för-

fjente, att närmare öfvervägas; men torde se sparas till ett annat tillfälle.

Jag förblifver &c.

X.

Den stora betydelsen af uniformer.

Många människor äro olyckliga nog att icke kunna fatta det fina i en hop saker, och däribland nyttan af uniformer. Man har ju t. ex. gått så långt i sin tvifvelsjuka härntinnan, att man påstått uniformer ej vara annat än ett narrverk. en läckmat för oerfarna ynglingar, att narra dem in på den ofta otacksamma embetsmannas vägen, en näring för fåfångar och för en öfvermodig esprit de corps, ett lysande elände, ett förvridningsmedel för svaga hufvuden, som af embetsmannens bestämmelse ej begripa mer än rättigheten att bära guld på kragen — och Gud vet, hvilka galenskaper allt man tänkt om uniformer. Men man har groft bedragit sig; uniformer hafva en ganska hög bestämmelse. Denna sanning är upptäckt och officiellt kungjord redan för syra år sedan; och det är således besynnerligt, att man icke mera allmänt gifvit uppmärksamhet däråt. Vi vilja nu lysta munnen på alla smådare, genom öfrepande af de ord, som en viss underchef för en embetsmannaklass brukar i det circulair, hvarigenom han kungör uniformens antagande för nämnde embetsmannaklass. Cienlairet, dateradt d. 23 Martii 1818, slutar med följande ord:

"I öfrigt och då bruket af en gemensam tjenstemanna-drägt i symnerhet har till afsigt att, vid hvarje embetsverk, underhålla och befästa den uphöjda anda af nit för ett gemensamt ändamål, af enighet och förtroende, som bör råda verkets tjenstemän emellan, och att blägga hvar och en bland dem en ökad förbindelse till uppmärksamhet på sin pligt att, genom ett värdigt och anständigt upförande, både i tjänstens utöfning och i den enskilda sammanlesnaden, förvärfva och bibehålla allmänhetens aktning och goda omdöme; gör jag mig förskrad derom, att Herrar District-Chefer m. m., nog upplyste att inse vigtigen af dessa ändamål, hvar och en på sin plats, själfmant handhafva en sorgfällig vård och tillsyn derpå, att, jemte ett noggrant iakttagande af den ordning, som för uniformens bruk blifvit fastställd, denna klädedrägt bibehållas i aktning och helgd af dem, som fått rättighet att nyttja den, en rättighet, som genast bör anses förvärfkad genom osedlighet eller vanhederligt upförande."

Lyckliga tidevarf, då upplysningen stigit så högt, att en viss snitt på räckten, ett visst broderi på kragen underhåller och befästar en uphöjd anda! Lyckliga folk, hvars embetsmän genom denna snitt och detta broderi känna en ökad förbindelse att bibehålla allmänhetens aktning! Några dylika spårar till, och strafflagar mot embetsmän skola ej behövas. Om t. ex. Tullbetjäringen finge guld äfven på byxorna, så blefve de ännu ärligare, samvetsgrannare, vaksammare, uplystare. Finge de sedermera, något äfven på ryggen, så skulle säkerligen ingen hafva något mot dem att påminna. Med ett ord: ju flera herligheter de fingo på uniformen, desto mer skulle häuslan af deras pligter ökas. Nit, ärlighet, förstånd, bildning växa med hvarje ny prydnad på uniformen.

När nu detta är afgjort, följer äfven en annan fördel. Allmänheten, som vet, huru all förtäflighet växer med uniformens prägt, skall få en allt större vördnad för uniformer; och den som visar sig med en brillant uniform, skall icke undgå att commenderas aktning. Denna aktning åter skall äga gradationer, allt efter mängden af de gyllne nycklarna, fyllhornen, tistlarna m. m.

UTLANDSKA NYHETER.

Turkiet. Engliskt handels-underrättelser från Alexandria hade flera, med serskilde fullmagter af Porten försedde, agenter inträffat hos Paschan, och öfverbragt honom två *frivaner*, till följd af hvilka han skulle med största hast utrosta alla tjenstbara skepp af sin sjömagt, och ställa dem till Portens disposition, samt dessutom hålla en truppercorps af 10,000 man i beredskap, som, enligt berättelse, skall brukas i Asien, men deremot af andre påstås skola inskeppas. Man påstår äfven, att Porten be-tygat Paschan sitt missnöje öfver hans underhandlingar med Grekerne. Paschans förra undflykter, att han, i anseende till sitt företag från östra Egypten till Nubien, icke kan sända några trupper, hafva icke blifvit väl upptagne i Constantinopel. Personer, som känna hans politik, äro öfvertygade, att han ännu en gång skall söka hjelpa sig genom dröjsmål och löften, men att han, när detta system icke mer kan underhållas, skall efterkomma Portens befallningar, så mycket han måste. De muselmännske albaneserne, som hade förenat sig med de grekiske stammarna i Epiros emot turkarna, tyckas nu till en del afälla. Underrättelserne

derom äro ännu förvirrade; emedlertid synes säkert, att Tahir Abbas och Aga Mubadar, Alis fordna officerare, hvilka förde befälet öfver Toskiderne för Arta, förenat sig med Omer Wrioni och underhandla med Chorchid. Från Corfu gick nyligen en engelsk fregatt med Chorchid-Paschas Kiaja till Morea, för att afbämta Paschans från Moreoterra lösköpta fruntimmer. Sedan Mahmud Pascha, som commenderade i Thebes citadell, och Omer Pascha, som förde befälet i Athen, capitulerat och begifvit sig till Epiros, har Odysseus återtagit offensiven. Till dess hade han åtnöjt sig, att observera dessa af honom slagne och i fästningarne inneslätne fiender, som inträngt genom Böötien, (sedan han äfven tillbakaslagit dem som kommit dessa till hjälp genom Thessalien). Men nu, då det egentligen så kallade Hellas icke mer huser någon fiende inom sig, har han lemnat sin vän Pallaskas för Thernopylerne, och, förstärkt från Livadien och Agrapha, framryckt så hastigt i Thessalien, att turkarne utan svärdsdrag vikit för honom ur de betydligaste städerna. Så hafva Thaumakos, Pharsala, till och med Trikala, residenset för Paschan i Thessalien, med lätt möda kommit i hans händer. Här har derigenom öppnat sig fria förbindelser med insurgenterna från Pindos, Olympos och Södra Macedonien. I Thessalien hafva Turkarne endast Larissa öfrigt, som öppet från alla sidor, icke har något fästningsverk, ej en gång ett torn, och redar så väl som Trikala, skulle vara öfvergifvet, om Turkarne icke erhöllo förstärkningar ifrån Thessalonik. Så snart Odysseus framryckte mot Thessalien, tänkte hela Hellas på sin constitution. Hela landet från det Korinthiska Isthmos ända till Ambrakiska golfen indelades i två provinser, af hvilka den ena innefattar Attika, Böötien, och Phokis, den andra Aetolien och Akarnanien; hvar och en af dem har inrättat en hufvudregering, som för den första har sitt säte i Salona och för den andra i Wrachori. Medlemmarne i dessa regeringar väljas på följande sätt: Hvarje stad och hvarje by väljer, i förhållande till sin population, en eller två proästoter (Primater) till ortens förvaltning. Alle Proästoterne välja tillsammans kantonens högsta föreståndare, som kallas Demogeron (folks äldste), och desse Demogeronter välja, i provinsens hufvudort, Ephorerne, regeringens medlemmar. Vid förekommande vigtiga ärender skola Ephorerne rådslå med Demogeronterna, desse med Proästoterne, och de senare med församlingarne. Hvarje af dessa regeringar har skickat tre deputerade till Congressen i Argos. Epiros har äfven sändt tre, ibland hvil-

va först Maurocordato; andre districter på fasta landet, så väl som öarne, hafva sändt en eller två. Congressens göromål nekades sitt slut. — Från Trapezunt vill man hafva den underrättelse, att de begge persiske armeerna intagit vinterquartier vid Bagdad och Erzerum; att tre Turkiska provinser voro i Persernas våld, och att Paschan i Bagdad sjelf redan högtidligen erkänt Persiens öfverherrs-kap, samt formligen frisagt sig från Turkiska riket — I anledning häraf skall en convention vara slutad emellan Schachen och denne mäktige ståthållare, i kraft hvaraf den senare lofvar, att till våren förena sina stridskrafter med Perserna, och med dem intränga i Natolien. — Från Constanti-nopel har man inga nya underrättelser, men man försäkrar, att Divanen redan förr förklarade de med-lande hovens ministrar, att Porten i intet fall sänder underhandlare till gränsen för att sammanträda med Ryska sändebud, innan Ryska hovet gjort första steget. då, enligt Reis Effendis uttryck, Ryss-land är den förfördelande. — Ännu vet man ingen ting bestämdt om Ali Paschas öde.

Spanien. Rörande de ultramarinska angelägenheterna hafva de kända förslagen af Cortes' utskott helt och hållet blifvit antagne; äfven har det blifvit beslutadt, att inga deputerade från de upp-roriske provinserne skola sitta i Congressen. De nye deputerade emottaga låta besök och mottages icke mer synnerligen bekymra sig om H.H. Martinez de la Rosa och Grefve Torreno. Den 13 om aftonen erhölet General Riego befällning, att bittida om morgonen dagen därpå infinna sig vid Konungens lever. Man vet icke hvad som förefallit där, men säkert är, att han kl. 10 begifvit sig till slottet. — Det är märkvärdigt, att audiencia territorial just valt den dag, då Cortes slutade sina sessioner, för att afskumma dom i den namnkunnige Abuclos' sak (man tror, att han blifvit frikänd eller blott dömd till correctionsstraff.) Var afsigten att afhålla folkets tillopp, så har den full-komligen vunnits. Den 10 blef Konungen, då han återvände från sin spatsjert, åtföljd af omkring femtio personer under rop: "Lefve den absolute Konungen! Lefve Konungen vår herre!" Folk-mängden ville bortjaga dem, men de femtio värjde sig med käppar och stenar; emedlertid har ingen olycka händt.

De Jagtima Cortes' första förberedande session skedde d. 15 Febr. under H. Calatravas presidium. Det går ett rykte, att ett parti af de nya Cortes fordrar upplöfvan det af de val. Cadiz och Sevilla gjort, emedan de därvarande valförsamlin-

gärne då presiderades af auctoriteter, hvilka enligt lagen icke mer hade bordt utöfva sina functioner, utan voro afsatte. Detta rykte gör något intryck. Konungen har afsatt många officerare i de regementen, som, under uppståndet lågo i Cadix och Sevilla. — Det såges, att proposition i Statsrådet skall hafva blifvit gjord, att föreställa konungen nödvändigheten af en ministères utnämmande, såsom Cortes yrkat i deras budskap d. 18 December, och att Statsrådet beslutat taga denna proposition i öfvervägande. Allt är lugnt i Hufvudstaden.

Frankrike. Vid discussionen öfver de förra räkningarne ville de liberale icke låta åtskilliga poster gälla; ibland andra icke den af Commis Mathéo stulna ofantliga summa; åtminstone icke till dess man erfarit hans cayenters insolvens. Herr Caumartin, en ganska förmögen fabrikant från ett departement, förklarade sig mycket skarpt emot de stora utgifterna som försakades genom missionärer, les freres chrétiens' skolor och Klostren, äfven som emot gensd'armeriets tillökning och schweitzer truppernas underhåll, hvilka gjorde en fiendtlig ställning emellan thron och folk ständigvarande. De antiliberale ropade, desse tappre trupper äro de illasinnades skräck, och genomdrefvo äfven, att tryckningen blef vägrad detta tal, och läto H. r Constant alldeles icke få ordet till dess försvar. — Vidare erinrade H. r Corcelles: I borgerliga lifvet beläggas redogörelse-räkningar med bevis och kvitencer, men sådane förekomma här alldeles icke; följaktligen kunna räkningarne icke bedömmas. Det förtroende, ministären tager i anspråk, är verkligen allt för utsträckt; sedan sju år har det skänkt Kammaren mer än fyratioåtta ministrar, som regelbundet uppträdt med en budget under armen, likväl sällan i egen person försvarat den, men däremot sedermera sedt sina namn med gyllene bokstäfver lysa i stora boken, eller sina personer i pairskammaren, en sakernas gång, som icke mycket talar för den ministeriella ansvarigheten. Vid alla dessa bitande anmärkningar stämde likväl hans goda lynne den högra sidan så till glättighet, att ingen förklarade sig emot tryckningen af hans tal. På samma söndag, som ärkebiskoppen här begynte sina herde-besök i tredje arrondissementet, började missionärerne tillika sina fromma öfningar i tre kyrkor inom samma district, till hvilka en omärlig mängd troende strömmade. Beklageligen funnos människor, som ville störa den kristliga församlingen och drefvo fräckheten så långt, att de insallerade ärkebiskoppen, och ropade vid hans instigande i täckvagnen: à la calotte!

Den som ropat arressterades, så väl som flere andre, hvilka ville befria honom från gensd'armeriet. De missionärer, som kommo från kyrkan de bonne nouvelle, skymfades af sämre folket; äfven här blefvo flere arressterade. Den 28 Febr. om aftonen kl. 5 var l'église des Petits péres full af andäktige. Gensd'armerne vid kyrkodörrarne bibehöllo lugnet till kl. half åtta. då uproriska grupper på de närbelagne gatorne förenade sig uti skymfande rop, Äfven återställde gensd'armer och police-agenter ordningen och arressterade flere personer, som sökte föröka örörligheterna. Ibland andra blefvo de deputerade Gen. Demarçay, och H. r de Corcelles förde i corps-de-gardet, men lössläptes sedan ett protocoll blifvit uprättat i deras närvaro. — Alla spanska flyktingar i Bayonne, med undantag af Biskoppen i Tarragona (Storinquisitor) och kapuziner-generalen, hafva på befallning aflägsnat sig därifrån, och begifvit sig till Gironde departementet. General Bertons trupp är alldeles skingrad och han sjelf irrar omkring förklädd i bondkläder.

England. Personer, som tro sig väl under rättade, påstå, att vår regering underhandlar, för att i en viss händelse försäkra sig om Danmark^s alliance, likasom Ryssland å sin sida tros hafva inledt dylika förhållanden med en annan nordisk magt. Herr Banks skall, till följe af Marquis Londerrys inflytande, i åkerbruks-utskottet hafva föreslagit, att använda en million pund till upköp af säd på nederlag; men hans proposition skall hafva misslyckats för de många svårigheter, som åtfölja ett sådant upköp, emedan spannumål af god kvalitet står i högt pris, och sämre sort icke skulle hålla sig i magazin.

Nederländerna. Bref från Haag af d. 21:sta Febr. berättar, att Prinsen af Oranien anhållit hos sin sväger Kejsar Alexander, om tillåtelse, att, i händelse af ett krig emot Turkarne få tjena såsom frivillig i dess armée, hvarpå han skall hafva erhållit ett ganska gynnande svar af denna monark.

Rättelser.

Pag. 394 N:o 92, 6:te raden upifrån på förste spalten står: att completerera jurymäns förfall. Läs: att completerera jury, hvilken blifvit ofullständig genom några jurymäns förfall. Samma sida, andra spalten, 14:de raden upifrån står: tryckfels läs: tryckfelet.

Från Stockholm.

Thorsdagen d. 21 Martii.

Recension.

Spanien och dess sista revolutioner, af en utlänning, som i många år vistats idetta land. Öfversättning i sammandrag, Stockholm, tryckt i Ecksteinska boktryckeriet, 1822.

Hvarje underrättelse om Spanien är nu välkommen. Detta rikets verkliga inre tillstånd är föga känt, och alla bidrag till en utvidgad kännedom däraf måste interessera, i denna tidepunkt. Fråga är om intet mindre än en på nytt födelse, en integer ex novo seclorum ordo — så vida nemligen icke allt slutas, såsom en vanlig revolution, med återgång till det gamla, efter att hafva medfört blott en skakning och onda följder. Mången tror — emedan han önskar — det förra, mången det sednare. Man ser genom glas, hvilkas färg är påsat af fördomar, motsägelscanda, oförmåga att angifva sanna orsaken till verkningarna, hemliga höjelser o. s. v. Man vet, att mycket skett, därför att man slitigt profeterat det.

Är den sista revolutionen i Spanien utgången från folkets vilja? Är 1812 års constitution svarende mot dess behof? kan hon frambringa en lefvande stat, och icke ett blott machineri.

Förf. till ofvannämde, nyss utkomna skrift, förklarar sig emot constitutionen. Han säger benne endast kunna frambriga ett machineri, ett materielt financeregimente, ett dödt aggregat, i stället för en lefvande organism. Hans framställning är väl förvirrad; men man ser dock tydligen, hvars andas barn han är; man känner igen hans läror, dem man sett utförligare framställda af andra. Öfversättaren måste man lemna den rättvisa, att han sett det falska i sin författares läror, ehuru han ansett hans historiska uppgifter nog viktiga, för att förtjäna öfverflyttas på vårt språk.

I företalet förråder förf. redan sin tro om statsvälfningars fördärlighet i allmänhet, ehuru föranledda de ock må vara. Om Spanska Amerikas sjelfständighet säger han (pag. 17), att den icke grundlagt ett "oberoende med ordning," utan en "oändlig anarki." Då Carl III.s ministere (Florida Blanca, Compomanes, Jovellanos m. fl.), följande den nya (Franska, encyclopedistiska) uplysningen, hade fördrifvit Jesuiterne och omstöpt förvaltnin-

gen i samma anda, erkänner förf., att vid slutet af Carls regering, "förvaltningen och allt, hvad af den berodde, var i det mest kraftfulla och blomstrande tillstånd;" men han tillägger, att "grundvalarna för statens uppehållse — enhet i läran(?), egendomsrättens helgd, aktningen för gammal häfvd och förtroende till det närvarande — kortligen alla statens moraliska baser voro undergräfvade." Han räknar således "enhet i läran" för en bland statens baser. Pag 38 anser han "Inquisitionens idéer och grundsatser goda," men säger, att dess förfarande var tyranniskt, redan ifrån första stunden af dess inrättning. "Stor Inquisitorn var Konungens polieeminister, och om någon förebräelse skall göras denna minister, blir det rättvisast för försummelse och overksamhet under den sista tiden." (Huru vackert och historiskt sant detta allt är, behöfver ej upprepas.) Om Nordamerikanska förrenta Staterna heter det (pag. 43), att där "ej finnes enhet i någon del af samhället, utom i dess hat till andra stater, och i dess nationalstolthet, som åter grundar sig på framtiden." (Man vet ju, att all storhet, all sällhet, all enhet, skall grunda sig på det förflutna eller staten vara, såsom konstordet lyder, historisk!).

Hvad begrepp förf. fäster vid ordet mekanism i staten — hvilken han nemligen påstår vara de liberalas systemål — synes af ett uttryck (pag. 48), att om mekanismen skall råda, "så måste i spetsen och begynnelsepunkten af dess rörelse-machine sättas en sådan driffjäder, som Fredrik II. var." Den arma Fredrik. Han trodde väl aldrig, att han skulle blifva liberalismens heros! — Om en del af de i Cadiz och Sevilla, under Ferdinands fågenskap, samlade juntors ledamöter, säger förf., att de, "smittade af en encyclopedistisk speculation ansågo de verldsliga njutningarna för människans bestämelse och deras anskaffande såsom regeringarnas." De todde säger han, "att regeringarnes godhet och styrka ej bestämdes genom deras rättvisa och fromhet, utan af handelsvinst och industri." Denna hårda förebräelse, kan den bevisas? eller är den icke snarare ett utbrott af blindt partihat? Vi få närmare skärskåda denna fråga.

Han förebrår Cortes, att de sammanblandat oförenliga saker. Såsom exempel anförer han,

bland annat, contrasten emellan de båda stadgan- den i constitutionen, att endast katolska religionen bör skyddas, och att nationens lycka måste vara regeringens enda bestämmelse. Häre finnes verkligen en contrast, ty religionsfrihet är visserligen en del af nationens lycka. Men hvilken mening han anser för den falska, läser ej vara svårt att finna, då han en gång förklarar lärans enhet för statens bas och Inquisitionens grundsats för goda. Pag. 101, säger han, att Inquisitionen i sednare tider alltid utmärkt sig för sitt milda för- farande, men också visat sig otillräcklig.

Pag. 156 har förf. en (af öfversättaren ogil- lad) diatrib om arméen, den han, sedan neta nya förvaltningskonstens organer upphört att bilda slut- na corporationer anser för den enda återstående corporationen. Hos den är disciplinen ett substitut för loyal lydnad. "Denna corporation är den enda lefvande i de nya statsinrättningarna, som icke ut- göra en sammansättning af mindre systemer, utan äro en enda fullständig organism, med concen- triskt verksamma, det stora hela i staten consti- tuerande organer. I dessa stater, där blott finnes regering och individuer, som behöfva stora hän- delsens inverkan, för att formera sig i massa och reagera(?), är militären — åtminstone till dess att detta sker — det mäktigaste, det enda för sig sjelf hela och lefvande organiska system. Af hederskänsla hafva de hittills blifvit regeringarna trogne; men kommer det en gång därhän, att de, i stället för ed och pligt, blott skulle söka egna interessen, så hafva de i Roms pretorianer ett herligt mönster af dessa, som utbjödo spiran — på anktion."

Man förstår verkligen mycket af tiden, om man jämför de nu varande arméer med de sol- dade, vid intet fädernesland fästade pretorianska garderne och tror, att dessas exempel kan uplif- vas af en sådan corporation, som de nuvarande nationalarméerna, corporationer, hvilka äro något vidsträckt, emedan de inbefatta ingen ting mer och ingen ting mindre än hela folkmassorna. Att de skulle gå från ed och pligt, synes mindre troligt, då ed och pligt sammanfalla med deras eget intresse. Och dessa små corporationer, hvar- af förf. vill hafva staten sammansatt och som sko- la kunna reagera så beqvämt och utan att behöfva inverkan af stora händelser — hvilka äro då de? Männe Collegier? männe borgerliga skolan? männe ett särskildt adelstillstånd? männe prästcorporatio- ner? Dessa garantier äro visserligen verksamma, de flesta egentligen i fråga om enskilda fördelars försvar. Men männe icke garantier af andra, me-

ra populära corporationer också kunde hafva nå- gon kraft? männe de icke skulle kunna verka, utan inverkan af så ofantliga händelser? De obe- roende domstolarne med sin jury, skulle de icke kunna hafva någon kraft att hindra våld och orätt- visa, den en centralstyrelse vore frestad att våga mot den enskilde? Denna allmänna representation, som samlas utan inverkan af stora händelser och hvars ofantliga moraliska kraft man i Spanien er- kändt, den är då ingen garanti mot missbruk, åt- minstone icke så verksam, som några privilegie- erade corper? Dessa provincial-representationer (om hvilkas oroliga lyne man sagt så mycket ondt till en del kanske grundadt och ingalunda oförklarligt i första brytningens tid), de äro då icke att jämföra med en hop privilegier på pap- peret, olika för olika provinser? Municipalinrät- ningarne äro ju bättre organiserade än förut. — Dessa corporationer, för hvilkas historiska vär- de förf. strider och för hvilkas afskaffande han så strängt förekastar Cortes en oförläglig encyclopedes synas således icke hafva blifvit alldeles oersatta af andra mindre systemer, som utgöra ett or- ganiskt helt. Hvarför de skulle vara mera me- kaniska och mindre lefvande än de gamla hi- storiska, synes oss svårt att nitreda. Men man har en gång antagit, att de nyare statsförfattning-arne skola hafa mekaniska. Om namnet passar eller icke, är sedan ingen fråga.

(Forts. c. a. g.)

Exempel, huru man läser och förstår.

Vissa publicister återkomma som oftast med qvickheter, i anledning af andras yrkande, att med- borgare skola tjäna staten utan lön. Denna sats har också verkligen blifvit drifven; men man har ej velat eller ej kunnat förstå den. Vi hafva icke sett den drifvas ända därhän, att alla äfven egent- liga embetsmän, eller sådana som helt och hållet upoffra sin tid åt embetsmannalifvet och utgöra, hvad man kallar Kronans embetsmän, skulle tjäna utan lön. Sådant är icke verkställt i någon mo- dern stat och kan nu mera aldrig vereställas. Men det finnes, eller borde åtminstone i en väl organi- serad stat, finnas, ett annat slag af embetsmän, hvilka både kunna och böra tjäna sitt fädernesland utan lön. Dessa äro municipal-embetsmännen, lo- cal-styrelsens, för en kort tid utsedda, organer.

Det är förundrandsvärdt, hvilket ringa antal af besoldade organer central-styrelsen fordrar. Vill man alldeles färdomsfritt göra sig ett begrepp om

en stats organisation, och har man inga biskäl att önska centralisering; utan vill blott söka det nödvändiga för machineriets gång, så finner man sanningen däraf. Någre länders exempel visa också, att centraliseringen, d. v. s. all förvaltnings omedelbara utgående från den allmänna styrelsen, ofast är, såsom mycket annat, blott ett corruptionsmedel eller en luxe. Detta allt är ofta utveckladt.

Fördelen af municipal-styrelse är tvåfaldig: först och främst befördrar den mera medborglig sjelfständighet, ger lagen öfvervigt öfver ochöriga maktspråk; för det andra minskar den ansenligt folkets pålagor, emedan denna styrelse kan vara utan löner. Embetsbefattningarne circulara mellan ortens upplysta och sjelfständiga invånare. Hvar och en utses blott för en kort tid därtill. Förtroendet medförer ingen annan lön än äran. Så är det eller ätminstone bör det vara vid alla befattningar, dem allmänt förtroende tillsätter.

På detta sätt är det, man yrkar, att medborgare skola lära sig att för intet tjäna staten. Att embetsmän för lifstid eller längre obestämd tid, att de som upofra sin tid och verksamhet åt den allmänna styrelsens tjänst, skulle utan lön förvalta sina embeten — det har, så vidt vi känna, ingen påstått. Att en allmän nationalbeväring bör ersätta en öfverflödigt stående armée, torde äfven vara förlätligt att påstå, sedan det blifvit erkändt af tidshvarvet och följdt allestädes, där man följt tidshvarvets framsteg. Äfven här är således ett vidsträckt fält för lönlös tjänst åt fäderneslandet, fritagen kanbända från allt rättmätigt åtlöje. Men kitsliga personer, som först och främst icke särdeles behöfva sig att förstå allvarsamma och viktiga ämnen, och för det andra icke bekvämlar sig om rättvisan i sina tillnämnan, blott de blifva roliga, hafva för sed att vränga andras meningar, utsträcka dem långt öfver hvad de innehålla, grina åt satsar, som aldrig blifvit yttrade, och på sådant sätt göra sig interessanta för en tanklös hop.

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. De Hydriotiska beväpnade fartygen som v oro posterade vid ingången till Dardanellerna, hafva begifvit sig därifrån, så snart de erhöles säker underrättelse, att Turkiska flottan var i begrepp, att lemna Dardanellerna och segla in i Archipelagen. De Hydriotiska fartygen kunna icke mäta sig med någon betydande flotta. De vilja därför åter taga sin tillflykt till sin förra taktik, und-

vika hvarje allmän träffning; men taga en skötselställning, att de betäcka öarne och tillika äro i stånd, att angripa enkla större krigsskepp, som segla skilda från flottan. — Bref från Zante af d. 14 Jani bekräfta underrättelserna om händelserna i och omkring Arta, Albanesernes affall från grekerne, Chorschid Paschas underhandlingar med Sulioterne och Ali Paschas förtvillade belägenhet, i synnerhet efter den Italienske ingenieuren Carettos afvikande. Denne, som alldrig erbållit någon sold eller den allra minsta belöning af Ali, ehuru han gjort honom de största tjänster vid hans fästens försvarande, och därvid förlorat ett öga af ett fiendligt skott; verkställde sin flykt med yttersta fara och djerfhet. Ali Pascha, som anade den, lät noga bevaka honom af två pålitlige artillerister. Caretto begagnade det ögonblick, då desse just laddade en kanon, att med ett tag hissa sig ned öfver bröstvärdet; men taget var till hälften för kort; Caretto föll och krossade sin ena arm, utan att likväl bryta den. Med mycken möda, ouphörigen utsatt för sina förra stridskamraters eld från Alis fästning, upstodde han Turkiska ligret, där han uptogs med glädje, och sedermera på det kraftigaste medverkade till Alis förderk. — Hvad denne senare angår äro underrättelserna ännu sines emellan stridande, och, oaktadt allt hvad man redan förkunnat om om hans slutliga öde, läver ingen ting vara mindre säkert. Man påstår till och med, att han skall hafva tillbakaslagit Chorschid Pascha. — Moldau och Wallachiet likna nu nästan en ödemark. I de flesta byar ser den resande invånarne stympade på det rysligaste vis. Turkarnes upförande är öfver all beskrifning grymt. Ännu är icke något tecken, att desse barbarer skola åter förlagt sitt grofva artilleri till Jassy. I Kischew anläggas stora magaziner. Furst Michael Suzzo har lemnat denna stad; och tagit sin väg till Radzivilow, en gränsstad i Galizien. Han hade under vägen den olyckan, att välta och skada ena armen. Från Odessa berättar man, att den där i staden af flyktningarne från Constantinopel bildade comité, hvares afsigt varit, att genom collecter understödja olycklige landsmän, blifvit tillsluten, och att af regeringen utsedde personer öfvertagit penningarnes utdelande. Enligt underrättelser från samma ort af d. 12 Febr., skall Ryska hofvets afgörande svar på Reis Effendis note af d. 2 Dec, redan hafva af gått till hofven i London och Wien. Den nämnda noten skall på intet sätt hafva synits ryska kabinettet tillfredsställande; den upväckte tvärtom dess ovilja. Kejsaren skall nu hafva förklaradt Engelska och Österrikiska hofven, att han med tacksamhet

erkände deras hittills gjorda bemödande till fredens bibehållande, men att han äfven hyste det hopp, att hofven nu skulle inse, att han icke kunde vara tillfreds med tomta löften. Kejsaren fordrade därför Moldaus och Wallachiets ögonblickliga utrymmande, och Hospodarers utnämning; först då skulle han bestämma den basis, på hvilken directa diplomatiska förbindelser åter skola kunna börjas. Enligt en handelsskrifvelse från Constantinopel af d. 10 Jan. hade tre varuladdningar från London dit ankommit, hvilka funno stark afsättning, men regeringen förhöd försäljningen af rum, för att hindra folkets upphetsning; härigenom hafva de i lager liggande förråder stigit i priset. Nyligen hafva några spannemålsloadningar afgått till öarne i archipelagen, där brist är och priserna stigit högt. Att regeringen sjelf hysar farhåga i detta afseende synes af dess åtgärder; hon har befallt, att upptaga alla förråder i provincerna och Adrianopel, och sätta sigill på magazinerna. I politiken är intet nytt; men kriget tros ännu nog långt borta. Lugnet skulle vara fullkomligt, och allärerna gå tämligen bra, om icke olyckan kom från alla håll, ty nu har äfven pesten utbrustit i kvarteret Pera? och hamnen. Redan hafva flere blifvit offer för denna rysliga sjukdom, som verkar så hastigt, att ett skepp knappt var ankommit från Odessa, förrän matroserna insjuknade; tre dogo på stället, de öfrige äro i stor fara, och detta fartyg, som var bestämdt till medelhafvet, kan icke gå vidare.

Spanien De deputerade från de ultramarinska provinserne, som förklarar sig oafhångiga, hafva icke varit tillstädes i Cortes första förberedande session. General Riego har icke, såsom han var befalld, begifvit sig till Konungen i slottet, utan, under betygande af sin beredvillighet att lyda H. M:t, tills vidare urskuldad sig med det fall af hästen, han gjort straxt utanföre Madrid. Man vill nu påstå, att Marquis de Castel-Dorins fallit i fullkomlig onåd. Han hade tålt, att några af garderne under hans befäl sjungit den namnkunniga visan Tragala under de kungliga fönstren. Icke han, utan General Vives är utnämnd till GeneralCapitaine i Catalonien. General Villo Campo är utnämnd till General Capitaine i Granada, och General Campoverde blir i Sevilla, där han återställt lugnet. Man säger, att General Riego uttagit ett pass, men icke, hvarthän han tänker resa. I Orense hafva allvarsamma oroligheter yppat sig från d. 3 till d. 5 Febr.; man påstår, att provincial-regimentet från Lugo förenat sig med de anti-constitutionella, och att national-milisen blif-

vit utdrifven ur staden. Milisen i Compostella och Coruna hade tillbudt auctoriteterna sin hjälp.

Frankrike. Vid discussionen öfver tryckfrihetslagen i Pairskammaren utbredde sig grefve Molé öfver de ord, som Napoleon sagt honom efter det olyckliga ryska fälttåget, nämligen: att revolutionen ännu icke på långt när var slutad. Hon är en bok, ur hvilken man vill borttaga läsetecknet; men alltid skall den bladsida, där man uppbört att läsa, återfinnas. Hon är en skogsström, för hvilken kloka och djerfva händer böra gräfsa en djup bädd, annars skall den sjelf bryta sig en sådan, men derjemte rysligt betäcka sig med ruiner. Gazette de france afhandlar vidlöftigt, huruledes ett alldeles olika upfostringssystem för de rike, bestämdt att befalla, och de fattige, bestämdt att blindt lyda, måste och skall upprättas, äfvensom, att de senares undervisning bör tillfalla klostren. Att detta blad icke bryr sig därom, att dylika grundsatser strida emot chartans anda, skulle snarare kunna öfverses, än att det så groft misskänner evangeliets ande. Följande är en del af den förklaring, som H. r. J. Lafitte har låtit inrycka i allmänna bladerna: "Det fordnade huset Perregaux Lafitte & Comp. för hvilket jag liquiderar, har en räkning att afgöra med Napoleon Buonapartes Bo. Denna räkning gifver anledning till en vid Seine -- tribunalet anhängig tvist, om hvilken flera tidningar berättat mer eller mindre origtigt. Jag har hittills tagit, i det hopp, att rättgångens offentlighet skulle tillräckligen upplysa opinionen. Men då domstolen nu befallt; att denna sak skall plaideras inom lycka dörrar; tror jag mig böra tillkännagifva dess rätta försmål, i det ögonblick, då Napoleon Buonaparte 1815 lemnade Paris, för att begifva sig till NordAmerica. Lät han till mitt hus utbetala en summa af 4,220,000 francs, hvilka genom andra incasseringar skulle bringas till fem millioner. Mitt hus gaf honom däremot 1:0 Ett betyg på fem millioner, enligt hvilket denna summa skulle återbetalas vid sight; 2:0 Ett creditbref, likaledes på sight, för samma summa, på banquierer i Philadelphia. Napoleon Buonaparte hade följaktligen två bevis, emot hvilka han, efter sin vilje, kunde disponera denna summa antingen i Paris eller i Philadelphia. De summor, som skulle incasseras för att fylla de fem millionerna, hafva alldrig iugått, och de 4,220,000 fr., såsom det enda, som mitt hus emottagit, har, genom utbetalningar, hvilka skett på Napoleon Buonapartes ordres, nedsjunkit till ungefär 3 149,000 fr. hvilka mitt hus är hans bo skyldigt.

STOCKHOLM,

Tryckt hos ELMÉN och GRANBERG.

Från Stockholm.

Tisdagen d. 26 Martii.

(Forts. ifrån N:o 94.)

Den benndran, som Spanska revolutionens hjälftar njutit, har förf. sökt nedsätta. Han säger, att Spanska officerarne drefvos af afund öfver titlarna i Franska arméen: Dalmatien, Ragusa, Istrien m. m. En Abisbal, Castannos, Lasey, Porlier, Renovales. Zayas njöto, efter Konungeus återkomst, inga andra belöningar, än att få bära en grann uniform, och "man må ej undra, att deras harm bröt ut." — Anhängarne af det absoluta reformationssystemet (heter det pag. 168) sträfvade på allt sätt att få revolution, men ingen restauration. Om Konungen heter det (pag. 170), att han tvangs 1820 att proclamera det gamla Spanien såsom försvunnit. "Det skulle nu mera icke komma något annat i fråga, än hvad äfven Josef Buonaparte haft afseende på: gebiet, befolkning, handel, näringar och industri, kortligen allt materielt.

Gebiet, befolkning, handel, näringar, äro materiella ting. Men att, här på jorden, grundlägga något andeligt, innan människornas existens i det materiella är tryggad, torde bli för något svårt. Det andliga är högre än det materiella och måste sökas, såsom yttersta målet. Men medlen? Känsla af lifvets behag, i det materiella, måste föregå all hög och skön estetisk känsla — såsom all historia nogsam vittnar. Vi hafva nog bedröfliga exempel, att regeringarne sysselsatt sig med det andeliga och alldeles försummat det världsliga, hvilket likväl ligger dem närmast. Detta är förhållandet med Spanien. Det andliga, enheten i läran o. s. v. söktes först. Sedan inträdde eländet som gjorde människorna oskickliga för det andeliga. Så begynte man tänka på det usla världsliga — och tänkte bakvänt (såsom den beskedlige förf. helt opartiskt visar.) Följden blef, att allt ramlade, i ett förtvifadt tillstånd. Skulle då Cortes begynna med det andeliga? eller skulle de höja folket ur dess förfärliga vanmägt, för att en gång göra det skickligt att höja sig äfven till den andeliga storheten? Afgöre frågan, hvem som vill; säkert är, att Cortes och revolutionens hufvudmän aldrig förklarar sig mot det andliga i statens betydelse; att de, åtminstone till stor del, varit drifna af höga, oegennyttiga känslor, dem man

verkligen kan kalla andeliga, och att det materiella icke varit deras enda mål. om det ock, i nödens stund, måste vara deras första omsorg. Vi trotse dessa historiska Tyskar (och deras lärjungar, i andra länder) att visa motsatsen. Då constitutionen var erkänd 1820, säger förf., och "alla band mellan människor, mellan familj och egendom, mellan familjerna inbördes, mellan corporationerna, provincerna, och slutligen mellan alla dessa å ena sidan och statens högsta styresmän å den andra, hvilka band voro kunnade, dels af naturen, dels af vanor och bruk, voro nu på en gång slitne, skulle allt detta ersättas af de nya rena-penninge-, polis- och justia-förhållanderne, som af constitutionen föreskrefvos. Constitutionen (säger han pag. 189) uptager endast "folkviljan, folkets val, lagskipning, en inskränt konung, krigsjustitia- och finance-machiner, individuer, som äro skyldige att betala skatt och göra krigstjänst, om handel industri och åkerbruk." — Dylikt hörer man så ofta uprepas, att man må vämjas därvid. Om ock några encyclopedister eller revolutionsmän tänkt dylikt; så är den Spanska constitutionen ingalunda därpå byggd.

"Konungen (heter det pag. 173) hade nu erkänt folkets suveränitet och således sjelf slutat att herrska." I ett hundrade trettio år och därutöver är dock folkets suveränitet erkänd i England; och Konungen af Stora Brittänien har likväl icke uphört att herrska.

Förf. förklarar, att han väl anser Cortes (de under 1820 först samlade) för uplysta och rätttänkande, men han hoppas ganska litet af dem. Detta omdöme utvecklar han på följande sätt: "En deputerad från en corporation känner denna inskränkta kretsens intressen och försvarar dem; men den oinskränkte representanten för ett helt, ett suveränt folk "har svårt att med sina allmänna åsigtger förena en blick på de praktiska exceptionerna." Han måste på lif och död försvara abstractionen; och likväl är hela människans lif endast en inskränkning ett fragment af verldslifvet." Detta högt besynnerliga argument för corporationsväsendets förträfflighet har öfversättaren mycket väl besvarat i en not. Aldrig har man heller sett corporationsväsendets och den corporationsmässiga

representationens försvar så offentlig drifvit med de skäl, att corporationsrepresentanten känner och försvarar sin inskränkta krets's interessen, och att folks-representanten måste försvara det allmänna — ty hvad skulle abstractionen annars betyda? äro de saker, som befordratio millioners väl, mera abstracta än de, som befordra hundrades? Men ordet abstract är en filosofisk term, som i fråga om idéer betecknar motsatsen mot enskild. För att nu få en höglärd term på ett vanligt begrepp, använder man på saker, hvad som endast har mening i fråga om idéer, och tror sig därmed bevisa om skillnaden mellan de förra, hvad som med samma termer är bevisadt om skillnaden emellan de sednare — ty bevis består ju i ord. Om ett litet samhälle, en corporation, kan upblomstra i andeligt och materielt afseende, genom ett visst system, vissa grundsatsers följande; så äro äfven samma grundsatser nyttiga för det större samhället, så vida de i allmänhet äro sunda och med rättvisa förenliga. Att påstå mera abstracta idéer böra användas i fråga om det hela, än i fråga om de små samhällena inom staten, är lika oriktigt, som det är oförnuftigt att hos representanter begära endast förstånd på små interessen och skränteressen, d. v. s. att antingen lemna det stora helas interessen för vind och väg eller endast åt styrelsen. Detta sednare lär vara andemeningen af denne författares, likasom af hans trosförwandters läror, hvilka således innebära, att en, som ej är med i regeringen, en enskild, ett folksombud ej kan höja sig till förstånd på annat än små interessen och måste lemna det stora samhället åt dessa få lyckliga, dem slumpen satt vid rodret och därigenom gifvit denna högre vishet.

Men huru skall denna högre vishet yttra sig? Huru skall den handla? Jcke i enlighet med lagar och författningar, det se vi af förf.s följande ord: "De Spanske deputerade kunna ej helt och hållet utveckla sina åsikter; de äro bundne af constitutionens bokstaf, från hvilken allt lif skall deduceras". Då deputerade, som tillvälla sig rättigheten och förmågan att tala för ett helt folk, att förstå dess interessen, icke kunna uppfylla sin stora bestämelse, i fall de äro bundne af lagens bokstaf; följer däraf, att den, som enligt förf.s tanka, bör befatta sig med annat än corporations-interessen, d. v. s. med det allmänna, ej heller bör vara bunden af lagens bokstaf. Märkvärdigt är imedfertid, hvad förf. omedelbart efter de anförda orden säger: "Den stora farhågan för folkets fördöma skall ej längre förhindra den totala omskapningen

af allt det gamla; ty hvar och en har fått magt öfver ideerna och utvecklar dem sjelf till rena eller ofullkomliga slutsatser." Antingen kunna ej de deputerade räknas till hvar och en, eller och ligger en motsägelse mellan den förra satsen och dessa sist anförda ord. Dessutom, skall man fåfängt bemöda sig att utreda, huru man genom en constitution, en deputerads-plats, får större magt öfver ideerna, än man i alla fall äger, om man är en mäktig ande.

Ännu ganska många dylika yttranden återstå, dem man skulle kunna anförda och om hvilkas falskhet man skulle kunna hafva mycket att säga. Men det anförda synes vara nog, för att gifva läsaren begrepp om arbetets halt. Säsom vi redan nämnt, äro författares läror redan kända genom andras fullständigare afhandlingar. Man ser dem vilja rätt och frihet, men utan alla garantier, (om ej reaction af corporationer), utan rätt å folkets sida att fordra rätt. De önska ingen magt hos folket, utan endast hos corporationer. De tåla ingen allmänlighet hos folkets representanter, hvilka, enligt deras tanka, blott kunna fatta och försvara en corporations interessen. Allt det allmänna vilja de anförtro åt en magt, som ej på minsta sätt utgått ifrån eller controlleras af folket. De betrakta privilegier säsom samhällets pelare och deras afträdande säsom ett tecken till feghet. De kalla all populär (folkets allmänna interessen omfattande och från hela folket utgången) institution för machineri. Det fordras särskilda relationer (säsom närvarande förf. yttrar sig pag. 189) mellan medborgarne; det är icke nog med allmän lag och lagskipning. Endast Konungen skall vara "all frihets, all egendoms beskyddare" (pag. 190).

Naturligt är, att Spanska constitutionen icke skall behaga dylika filosofer. Vår förf. påstår väl, att han icke styres af partihat; men han tillägger, att "uti oroliga tider kan ingen bestämdt säga, hvad han vill göra eller lösa, hvar han skall stadna, för att hejda; utan han måste göra allt, hvartil ideerna tvinga honom" (d. v. s. att han har ingen magt öfver ideerna, säsom förut sades?) Om nu ideerna, eller idee-lösbeten, drifva honom till partiskhet, så kan han ju lika litet hejda det, som han kan befordra utvecklingen eller intrasslandet af de, säsom han säger, "så krångligt ihopknådade förhållanden". Men om Spanska constitutionen sammanknådat förhållanden, så förstå vi icke hvad sammanknåding eller förhållanden vill säga. Denna constitution kan hafva brister; men den synes oss åtminstone klar och enkel. Förhållanden, som öfverändakastas genom enkelhet, hafva sällan förut

varit mönster däraf. Att de blifva annorlunda än de varit förut, medgifves gärna; men förf. skall troligtvis icke i alla händelser anse detta för sammanknädnung; t. ex. i fall en, efter hans tanka, så behöflig, förändring i Nordamerikanska statsförfattningen och förhållandena mellan medborgare där inträffade.

Sista afdelningen af förevarande skrift skall vara en blick på framtiden. Af det redan anförda kan man sluta, att förf. icke spår Spanien mycket godt af det constitutionella systemet. Konungen, säger han, som "klenmodigt" afstått sina domäner och i stället lått en civil-lista, hvarigenom han blifvit "den högste löntagande embetsmannen i staten" (d. v. s. likasom Konungarne i England, Frankrike och Sverige) hämtar däraf den enda fördelen att ej belägras af krypare, hvilka nu skola vända honom ryggen och, "såsom demagoger, drifva sitt handverk med den nye suveränen — folket." Framtiden skall visa, om folkets suveränitet är förenlig med katolska kyrkan (i hvilken Llorente redan bevisat några förändringar vara nödiga för frihetens sak). Cortes och presterskapet äro oense; snart får man se, om och när det skall utbryta i strid. (Utan i fråga om egendomarna, synas Cortes dock hafva varit katolska läran ganska tillgifne hitintills). En constitutionel och en anti-constitutionel kyrka kunna ej existera bredvid hvarandra. — Regeringens penningbrist skall åstadkomma (såsom utgången också visat) försäljning (eller såsom förf. kallar det spoliation) af statens egendomar. Skatterna skola blifva ofantliga.

(Port. e. a. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Tidningar från Smyrna berätta under d. 31 Jan. Psarioterne hafva landat på en punkt i Rumelien, och bemäktigat sig ett antal kanoner af stor kaliber, som de fört till sin ö, och där uprättat batterier. De hafva beslutit, att värja sig till det yttersta. Det är förbudet för hvar och en, rik eller fattig, att lemna den. De hafva till och med tagit en corps Arnanter i sold, för att öka sina krafter. Samma ande herrskar på Hydra och Spetza; äfven där äro batterier upkastade, och man vill våga lifvet. Från Samos hafva 580 (Grekiske) Candioter ankommit till Tine, hvilka frivilligt förenat sig för att gå till Kreta, och bistå deras bröder, Spachioterne. Värningen går lifligt på de Grekiske öarne, och den knappt bildade militisen skickas genast till Morea. Förberedelserna till en

ny sjö-expedition skrida ganska hastigt framåt; efter allt utseende skola flottorna från Hydra, Spetza och Psara snart åter utlöpa. — Vårt läge, än skönt ännu drägligt, tyckes likväl småningom åter vilja blifva såsom det var för tio månader tillbaka; staden är full af storherrliga agenter, för att samla reuter, och då Turkarne icke visa stor böjelse att försvara de eviga minarets i Stambul mot de otrogne Ryssarne, måste man muntra dem genom penningar, löften och fördragsamhet med det ofog, de vilja begå, och det gifves ingen Turk, som icke håller sig för berättigad, ja till och med förpligtad, att göra sig betald för sina utrustnings-kostnader, af någon grek; derföre begynner mördandet åter, och de olycklige måste hålla sig fördolde. De storherrliga officerarne pådrifva recruterne afmarsch till Constantinopel af alla krafter. Man hörer därifrån endast berättas om mäktiga rustningar och ofantliga truppmassor. Alldrig, för att tala i Turkarnes språk, har ett större antal af profetens bar, beväpnade med sabel och dolk, följt halfmånen af nor; de äro flere, än Huris i Mahomeds paradys. Bref från Canea fortfara, att berättas Hellenernes segrar; Turkarne äro nästan öfver allt fördrifne, och några fästen, som ännu hålla sig, torde snart gifva sig vid första anfall.

I Korinths slott skola Grekerne hafva eröfrat en skatt af 24 Millioner piaster. Härpå ryckte hela den Grekiska arméen genom Isthmos fram mot Livadien och Thessalien. Regeringens säte förleades genast till Megara, och skulle, sedan Athens slott likaledes d. 3 Febr. fallit i Grekernes händer, snart komma till det gamla Athen. Helleniska regeringen har dekreterat sold för matroserne, och de åtskillige grenarne af regerings-förvaltningen blifva mer och mer verksamma.

Från Ny-Prevesa utbreder sig den underrättelse, att Ali Pascha blifvit halsbuggen af sine egne i dess egen fästning, och hans hufvud tillsändt Chorschid Pascha. Ali skall i sin fästning haft brist på lifsmedel, hvarföre befälhafvarne för hans lifvakt sökte förmå honom, att antaga det af Chorschid Paschid Pascha tillbudna fria afgång för honom och hans anhörige. Ali, som bättre visste skatta Turkarnes löften efter deras hitills visade upförande, vägrade ståndagtigt och då hans sväger yrkade starkare därpå, afsköt han en pistol emot honom, som krossade hans arm. Befälhafvarne bemäktigade härpå tyramen och afhöggo hans hufvud, som de straxt skickade till Turkiska lägret. — Från Constantinopel skrifer man öfver samma ämne under d. 11 Febr. "D. i dennes anlände flere tatarer från Chorschid Pascha med underrättelser,

som icke mer kunna lemna någon tvifvel öfrig om Ali Paschas öde. Dessa underrättelser instämna med dem, som vi förut erhållit från Prevesa. Ali skall hafva förklarad Chorschid Pascha, att han beslutit, spränga sig i luften, om storherren icke ville bevilja honom förlåtelse och säkerhet till lifvet. Man förmodade i Constantinopel, att de i hans kruttorn med honom inspärrade väl skulle finna medel, att förhindra verkställigheten af hans hotelser." Oaktadt alla dessa underrättelser, ser man, att ännu är ingen ting bestämdt säkert om Alis slut. — Porten har beslutit, afsända den forðna gouverneuren öfver Dardanellerne, Mehemed Pascha; med en, såsom man försäkrar, ganska väl öfvyd corps, till Morea; och d. 5 Febr. erhöå Capudan Pascha officiell underrättelse om expeditionens verkliga afsegling från Dardanellerne. Den består af 60 segel, och har 12,000 man landtrupper om bord. Det synes vara säkert, att vid slutet af Mars en flotta af 40 segel, under Capudan Paschas befäl, skall afgå till Archipelagen. De fem Grekiske biskopparne äro ännu i fängelse. Patriarken skickar hvarje morgon till dem, och låter efterfråga, om de hafva något att anordna för sina stift. Med ett till Marseille d. 28 Febr. ankommit fartyg, har man erhållit de organiska lagarne för Morea. Senaten i Argos har beslutit, att den Helleniska regeringen skall hafva 80,000 man under vapen ända till krigets slut mot turkarne och nationalfrihetens fullkomliga återställande, och att dess sjömagt skall bestå af 60 fartyg. Man försäkrar, att beggedera verkligen äro för handen.

Spanien. Valen för provinsen Cuença äro uphåfde, emedan den till elector utnämnde Landshöfdingen egenmäktigt bestämde Secreteraren och Scrutatorerne, hvilka därpå utnämndes genom acclamation, och icke, såsom lagen bjuder, genom omröstning. Den nya congressen installerades d. 25 Febr. och General Riego valdes till president för den första månaden af sessionerna, och lika så ifrige vicepresident och Secreterare, hvar och en med omröstning, och 70 till 80 röster emot 40 till 50. Riego hälsades vid utkomsten med oändligt jubel af folket. General Laguna är dömd såsom conspirator till tvåårig landsflykt. En skrift af Herr Moreno Guerra har utkommit under titel, "Manifest till nationen öfver de orsaker, som uppehållit revolutionens lopp" hvari grefve Torreno, H. r. Martinez de la Rosa och andre män af 1812 häftigt angripas. Tidningen Universal gläder sig, att Fransoserne villfarit de gjorda föreställningarne och aflägsna flyktingarne från gränsen, men talar om en hemlighetsfull underhandling, som har till

ändamål, att aflägsna alla de mäst constitutionellt sinnade spanske gräns-commandanterne. I provinserne är allt lugnt. Det säges, att Konungen d. 11 Mars reser till Aranjuez. Genom utomordentelig lägenhet från Madrid af d. 1 Mars, har man den underrättelse, att Konungen utnämnt: till minister för utländska ärenderna, H. r. Martinez de la Rosa; för de inre, H. r. Jos. Altamir; för de ultramarinska, H. r. Manuel de la Bodega, som förut varit deputerad från Lima; för Finanserna H. r. Sierra-Pambley, Finans-intendent; för Krigs-ärendena, Brigadieren Balanzat; för marinen, Brig. Romarate; för Justitie-ärenderna, H. r. Gareli, som hittills varit deputerad. Den heliga Stolen vill icke antaga den ersättningssumma, som Cortes bestämdt honom för dispenser.

Frankrike. Den 6 Mars förkastade Pairskammaren ett amendement till sjuttonde artikeln af tryckfrihetslagen af grefve Bastard, med 121 röster emot 94. Furst Talcyrands och grefve Lajunoais mening öfver adertonde artikeln inhämtades. Den 7 förkastade kammaren likaledes ett amendement af grefve Cornudet till adertonde artikeln, ävensom en tillsats-artikel af hertig Coigny. Därpå antogs hela lagen med 130 röster emot 18. Den har redan blifvit öfverlemnad till Konungen. Jurys afskaffande vid förbrytelser mot tryckfriheten blir beständande. De deputerade fortsätta discussionerna öfver räkningsslagen. Den 8 måste discussionen vid slutet iuställas, emedan alla ledamöterna af venstra sidan hade begifvit sig bort, och till och med hotade, att icke återkomma följande dagen. Den 6 var allt fullkomligen lugnt vid missionspredikningarne. Men den 7 sammanskockade sig studenterna i lagfarenheten till ett betydligt antal på Genövevapplatsen, där omkring 100 ynglingar med käppar stälde sig på kyrkans trappsteg, och ropade: Lefve nationen! hvar på alla små grupper från torget, såsom på ett tecken, samlade sig till dem, och ropet: Lefve nationen! Lefve friheten! stundom ock: lefve Chartan! under käpparnes svängande blef allmänt. De rusade därpå ned för trappstegen och anfölo tränne, som ropat: Lefve Konungen! och misshandlade dem. Polis-commissariens ankomst uträttade ingen ting, och man tog först flykten, när 30 linie-soldater syntes, understödde af tio beridna Gensd'armer. De skockade sig sedermera flera gånger tillsammans på andra ställen, men blefvo slutligen förskingrade.

STOCKHOLM,

Tryckt hos ELMÉN och GRANBERG.

Från Stockholm.

Thorsdagen d. 28 Martii.

Exempel, huru långt man kan drifva konsten att tyda och misstänka och finna faror.

Ingen den obetydligaste eller den oskyldigaste handling finnes, ur hvilken icke obestämda följor kunna dragas, dem man sedermera, genom en ny tydning, kan göra ännu obestämdare och slutligen vända hvarvt man behagar. Nitet, hatet, oförståndet kunna vara grunder för ett dylikt sätt att förfara. Den förstnämnda är dock den, som man bör förmoda, så snart man icke har anledning att förmoda någon af de andra. Sålunda antaga vi tjänstenitet hafva varit bevekelsegrunden för H. r. Landshöfdingen Hans Järta, då han gjorde följande underdåniga anmälan och ansåg för olagligt och farligt en mans bemödande att vinna välvilja hos en menighet, hvars röster han behöfde vid ett förestående val. Hvarje handling af bemälte H. r. Landshöfding blifver märkvärdig, genom den prägel af snille och originalitet, han vet att trycka på äfven det obetydliga, genom den möda, han ger sig, att vidlyftigt utveckla det.

Att förr meddela den i fråga varande skriften har varit omöjligt; men hon förtjänar att, om ock sent, komma till allmänhetens kunskap. Hon lyder så:

Stormägtigste Allernådigste Konung!

Sedan det kommit till min kunskap, att näst före det, d. 12 nästlidne Augusti hållne Kyrkoherdevalet uti Stora Tuna sockn några tryckta skrifter, författade utaf en ibland de å förslaget upförde sökande, skulle hafva blifvit, såsom skänker åt Ledamöter af Församlingen utdelade, befalte jag uti ordres af d. 2 i denna månad Krono-fogden, Landskamreraren J. J. Ros, att till mig inberätta, hvad om ett sådant förhållande kunde vara honom bekant. I följd häraf har han, som, ehuru jordägare inom Tuna, icke i valet deltagit och då äfven varit utom denna sockn till en annan bortrest, afgifvit till mig den rapport, hvilken, jemte de dervid bifogade tryckta skrifter, jag, medanled-

ning af 4 §. i Landshöfdinge-Instructionen af d. 4 November 1734 *), anser mig böra till Eder Kongl. Maj:t i underdånighet härhos öfverlemnas.

Di någon af Församlingens Ledamöter icke läser hafva öfver valet anført besvär hos Consistorium, som gifvit mig tillkänna, att förslaget skall d. 21 i denna månad till Eder Kongl. Maj:t i underdånighet insändas, finner jag någon annan laglig åtgärd än denna underd. anmälan af ett ovanligt förhållande icke i följd deraf mig åligga.

Huruvida en sådan utdelning af tryckta skrifter, som den före valet i Tuna församling skedd, kunde, efter nu gällande författningar, hänföras till olagliga utvägar att skaffa röster, i fall klagomål deröfver anfördes, tillkommer det icke mig att bedöma. Men denna händelse torde gifva Eder Kongl. Maj:t anledning att för framtiden stadga, huru i dylika fall Kongl. Förordningen af d. 5 Juni 1789 må förstås och tillämpas. Å den ena sidan synes det vara löfligt att när som heldst utbreda nyttiga kunskaper och uplifva religionskänslan; men å den andra kan det icke nekas, att, då tryckta skrifter äfven äga ett penningevärde, är en skänk af sådane jemnförlig med en skänk af allt annat, som kan köpas och säljas, att när också denna skänk göres utan något beting om röster (och så vida har förhållandet i Tuna säkerligen varit oklanderligt); den dock alltid utmärker en utomordentlig omsorg att vinna välvilja för sig eller för skrifternas författare; samt ändligen att i fall det medgifves en prosföredikant och hans vänner att före valet utdela af honom författade eller honom rörande tryckta skrifter, kan dessas löfliga syftning och innehåll icke i någon Lag bestämmas, utan blefve det möjligt, isynnerhet då tankans yttring icke mera bevakas af någon Censor att förvillande läror sålunda utspriddes ibland en menighet, eller att dess lifligare känslor upfattades af den sökande författaren, för att hos de röstande väcka en allmän känsla äfven för honom.

Denna min föresigt af möjligheter härleder sig icke från beskaffenheten af de skrifter, som i Tuna blifvit utdelade, ehuru dessa icke, efter min öfver-

*) Hvilken § nemligen icke handlar om något sådant som det här i fråga varande.

tygelse, der varit gäneliga. Den ena af dem innehåller H:r Cantzli-Rådet och Kyrkoherden Malmströms underdåniga påminnelser uti den redan afgjorde tvisten om förslaget; och sedan Eder Kongl. Maj:ts höga rättvisa tillerkänt Cantzli-Rådet det främsta rummet å detta förslag, hade jag önskat, att en allmoge, som behöfver att behållas vid aktning för Religions Lärare, hade fått förblifva okunnig om skriftväxlingen i ett afslutadt tvistemål, eller åtminstone erbålla deraf mera än den enda del, hvaruti H:r Cantzli-Rådet slutligen använde försvarets hela och, efter mitt enskilda omdöme, juridiskt rättmätiga styrka mot en af den Svenska kyrkans mest utmärkta män, som, till evärdelig heder för den församling, der hans rygte, genom en sådan ensidig och åtminstone onödig Publicitetsanstalt, blifvit förringadt, är der född och upfödd *).

Den andra lilla boken innefattar andliga tal hållne af Herr Cantzli-Rådet och Kyrkoherden Malmström ifrån predikstolen i Sköfde kyrka år 1816, för att fira Eder Kongl. Maj:ts höga födelsdag samt CARLS och OSCARS dagar. Då det icke kan väntas, att allmogen i Tuna, fattar det hela rhetorika värdet af dessa sköna tal, men dess rena känsla för Eders Kongl. Maj:ts och för Hans Kongl. Höghet Kronprinsens icke heller behöfver att lifvas och uphöjas genom någon läsning af vältalighetsstycken; så anser jag nyttan af dessas utdelning icke vara betydlig. Men törhända skall det förarga någon bland denna sitt Konungahus innerligen tillgifna allmoge, att icke, likasom i Sköfde äfven inom denna ort, der borgerliga samhallets högtidsdagar blifvit frade genom särskilda Gudstjenster eller då de inträffat på söndagar, genom särskilda tal från predikstolarne. Törhända skall någon däraf taga sig anledning till den orättvisa, att anse presterskapet inom denna landsort vara mindre nitiskt för Eder Kongl. Maj:ts och Hans Kongl. Höghet Kronprinsens ära än presterskapet annorstädes, då likväl ingen Pastor, så vidt han därtill icke erhållit sitt Consistorii befallning eller tillstånd, läser äga rättighet att utvidga den allmänna gudstjenstens i kyrkolagen bestämda heliga föremål och då en redlig man som älskar sin Konung, icke vill genom öfverdrift af sin embets-

pligt, äfven för att uttrycka sitt hjertas varmaste känslor, ådraga sig en särskild upmärksamhet eller anseendet att vara smickrare. Icke nu, men i en sen framtid, kunde sådana godtyckliga gudstjenster med politiska ändamål blifva ytterst vådliga. Om det komme till min kämedöm, att en Pastor samman kallat någon af de folkrika församlingarne i detta län till gudstjenst å en hvardag, utan att därtill vara, som Kyrkoherden i Sköfde det troligen varit, af Consistorium befalld eller berättigad, så skulle jag, endast för exemplets möjliga följder, råka i förlägenhet, huruvida jag borde förbjuda eller lemna obemärkt en utomordentlig menighetens samling inom ett helgadt rum; der den verldslige embetsmannen icke kunde framstiga eller vederlägga det andliga talet öfver Statsärenden, i fall han ansåge det vara brottsligt eller leda till menighetens förvillande. Händelsen inträffar icke, så framt ej nya seder införas i denna stamort för de gamla redbara; men jag skulle dock i underdånighet önska att Eders Kongl. Maj:ts täcktes genom en bestämmd föreskrift sätta dess Befallningshafvande i tillfälle att handla rätt, i fall någon gången Pastor inom detta län ville följa det efterdöme, som en Kyrkoherde med Herr Cantzli-Rådet Malmströms lärda och vittra förtjenster lemnat sine medbröder och äfven meddelat allmänheten. Jag vågar underdånigt hoppas, att Eders Kongl. Maj:ts icke misskänner den redliga afsigt, som förer mig till denna framställning; hvilken jag så mycket mindre befarar att Eder Kongl. Maj:ts skulle onådigt uptaga, som jag under Ed. Kongl. Maj:ts resa i detta län, och då Ed. Kongl. Maj:ts å söndagarne täcktes bevista gudstjänsterne i tvänne särskilda kyrkor, tyckte mig förmärka Eder Kongl. Maj:ts och Hans Kongl. Höghet Kronprinsens nådiga bifall till presterskapets varsamhet, att icke genom loftal till dem ifrån rum, belgade åt den evige Guden, såra den ädla känsla, som förvärfvat Eders Kongl. Maj:ts och skall förvärfva Dess Herr Son minnets odödlighet i häfderna.

Med djupaste undergifvenhet, trohet och nit framhärdat

Stormäktigste Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

allerunderdånigste och troppligtigste
tjenare och undersåte

HANS HJERTA.

Fahlun af LandsCantzliet
d. 13 September 1821

JUAN NORÉES.

*) H:r Landshöfdingen J. läser icke hafva hört ett rykte som mycket omtalades, eller att verkligen ännu en del af de i fråga värande rättegångshandlingarna blifvit utdelad i Tuna, nemligen första delen, som innehöll allt emot H:r Cantzli-Rådet Malmström, hvarigenom dennes sednare utdelning af sednare delen blott var ett nödvärn. Hade H:r J. haft någon anledning att misstänka den förra delens utspridande, så hade han säkerligen lika nitiskt beifrat det och sökt upptäcka utdelaren.